UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
FEB 2 1921

Published and distributed under Permit (No. 739) autorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President.
A. S. Burleson,
POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Laikraštis

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian National League of America
K. J. PAULAUSKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $2.50
To Foreign Countries $3.00
"S A N D A.R A"
327 E Street, Boston 27, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No. 4 — So. Boston, Mass., Sausio (Jan.) 27 d. 1921 m. — Metai VIII

Lietuvos sukaktuvių šventė.

MUSŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ.

Jau nebetoli Vasario 16-toji diena, kuomet sueis tris metai, kaip Lietuvių Taryba, kaipo vienintėlė Lietuvių Tautos atstovybė, yra pareiškusi, jog Lietuvos gyventojai sutraukę visus, kokie buvo, valstybinius ryšius su kitoms valstybėms ir įsteigę liuosą ir nepriklausomą Lietuvos Valstybę su sostine Vilniumi.

Per tuos trejus metus įsigalėjo, sutvirtėjo Lietuvos demokratinė Respublika, bet patsai Vilnius ir geroji Lietuvos Rytų dalis vis tebelieka dar Lenkijos okupuota, o Prusų Lietuvos Klaipėdoj dar vis tebesėdi politikuodamas Prancuzų karo viršininkas.

Lietuvos Valstybė buvo ir yra jau daugelio kitų valstybių pripažinta, kaipo faktinai gyvuojanti, bet ikišiol dar nevisų, o kuomet prisėjo Tautos Sąjungoj pasisakyti, ar reikia ir Lietuva lygiomis teisėmis priimti į tą Tautų Sąjungos šeimyną, tai daug kas ir iš musų, neva prietelių pasiskubo iš posėdžių salės išeiti, kad neprisieitų atvirai ištarti nuomonės.

Daug kam iš tų valstybių rupėjo Amerikos pasakymas, buk ji nenorinti Pabaltijos valstybių išskirti iš Rusijos be sutikimo visos Rusijos demokratinės valdžios, kurios susidarymo ji vis laukia. Jau po šitų pasitarimų Amerikos valdžia, sekretoriaus Davis lupomis yra pasakiusi, jog ji nenorinti butinai atstatyti Rusijos senuose rubežiuose, ir kad nėra atmestina ir Pabaltijos valstybių politinė nepriklausomybė, bet toksai pasakymas kaip tyčia buvo pavėlavęs.

Kaip tinkamiau apvaikštinėti tas sukaktuves, tai pasiliieka pačios Amerikos lietuvių visuomenės darbas. Reikia spėti, jog Amerikos lietuvių visuomenė, minėdama trejų metų savo valstybės nepriklausomybės pasiskelbimą, pirisimins, kas per tą laiką buvo padaryta ir kas artymiausiu laiku reikia padaryti. Butų geistina, idant visos Lietuvos Laisvės Paskolos stotįs, Lietuvių Piliečių Sąjungos skyriai, Amerikos Lietuvių R. Kat. Federacijos organizacijos, Am. L. Tautin. Sandaros kuopos ir Liet. Soc. Sąjungos skyriai ir kitos organizacijos apvaikštynėtų kiek galima bendrai šių trejų metų sukaktuves, surengtų viešus apvaikštynėjimus, susirinkimus, prakalbas ir išnešant atatinkmas rezoliucijas dėlei greitesnio Lietuvos Respublikos pripažinimo.

Galima atsiminti, jog Amerikoje greitu laiku užstos kita administracija ir butų labai pravartu, kad galėtume parodyti, ką ir kaip Amerikos lietuviai yra nutarę per tas sukaktuves.

Reikia primint, jog ikišiol dar nėra įteikti parašai ant tam tikros peticijos dėlei Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo, o šie parašai, o gal ir tos naujos peticijos, nutarimai ir t. t. bus galima greitu laiku paduoti ir gal vėl kiek pastumėti pirmyn musų klausimo išryšimas. Žinoma, visokių nutarimų nuorašai reikia priduoti Lietuvos Atstovybei.

Lietuvai priseina šiadien gintis nuo svetimų užpolikų, kurie yra okupavę ir musų sostinę Vilnių ir didelę Lietuvos dalį. Galima spėti, jog ateityje prisieis vienoj ar kitoj Lietuvos dalyje pravesti plebiscitas. Lenkai jau šiandie yra sudėję kelius miljonus, kad ir savo markių visokiai agitacijai dėlei plebiscito pravedimo. Tat aiškus ir musų darbas. Kad lenkus išvijus, reikia rinkti pinigai "Lietuvos Gynimo Komitetui". Plebiscito laimėjimui lygiu budu reikia. Tinkamiausiam plebiscito pravedimui specialei skyriama lėšos bus atiduodamos tam pačiam "Lietuvos Gynimo Komitetui". Aukas reikia siųsti adresu, Lithuanian Representative, 162 West 31st Street, New York City.

J. Vileišis,

Liet. Atstovas Amerikoj.
Sauso 22, 1921 m.

BOMBA MESTA Į LENINĄ.

COPENHAGEN, Danija, sausio 19 d. Specialis "Politiken'o" korespandentas praneša, kad Sovietų valdžios oficialis organas "Izviestija" patvirtina, jog buvo pasikesinimas užmušti Leniną. Jam bevažiuojant į Sovietų kongresą, kas-žin kas nuo namų stogo metė bombą į jo automobilių. Ekspliozija užmušė 8 kareivius, lydėjusius Leniną, ir 3 civilius žmones, ir sužeidė 20 kitų žmonių, bet Leninas išliko nekliudytas.

SUSINEŠIMAS ORLAIVIAIS.

Amsterdam, Holandija, sausio 19 d. Nuo ateinančio kovo 1 dienos Europoje prasidės reguliaris susinešimas lakunais. Centras bus Rotterdame, iš kur tam tikros kompanijos orlaiviai lakstys tarp Londono, Hamburgo, Swinemunde, Copenhagen, Berlin, Brussels ir Paryžiaus.

$3,458,009.47 LENKŲ MARKĖS UŽ $6000.

Kaip žemai nusmukus yra lenkų markės vertė, parodo tas atsitikimas, kad Viršiausiojo teismo teisdarys Carroll daleido valstijos banko komisijonieriui J. C. Allen nupirkti 3,548,009.47 lenkų markės už 6000 dol. Rugsėjo 25 d. p. m. tas markes buvo galima pirkti už $15.561.04, gi į 4 mėnesius markės nukrito daugiau kaip per pusę.

SUBMARINAS NUSKENDO SU 56 ŽMONĖMIS.

LONDONAS, sausio 22 d. Admiraltija pranešė, kad pereitą ketvergą nuskendo submarinas K-5. Smulkmenų nepranešta, bet kad panašios rušies submarinai turi 6 oficierius ir 50 patarnautojų, tai reiškia, kad su juo prigėrė 56 žmonės.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Lenkai neutralinėj zonoj. Lenkai neutralėje zonoje, ypač buvusioje Suvalkų gubernijoje, naudodamies teise laikyti ten savo miliciją, labai plėšia ir kankina gyventojus lietuvius. Gyventojai vietomis, pav. ties Punsku, susiorganizavo į šiaulių burius ir dažnai lenkų svečius pasveikina šautuvų ugnim. Įnirtę už tai lenkai sugavę šaulius sušaudo, pavyzdžiui Joną Murauską. Gyventojus gi kankina ir dažnai išsiveža su savim, o paskui laiko kalėjime.

Nenori kariauti su lietuviais. Į Daugus atėjo nuo Ašmenos vienas lenkų kareivis. Js nenoris kariauti su lietuviais, todel ir pabėgęs. Pakeliui buvęs susitikęs su lenkų žandarais, susišaudęs ir vieną sužeidęs. Lenkijon grįžti nenori.

Klaipėdos prancuzai prieš lietuvius. Iš Klaipėdos krašto praneša, kad ten prancuzai darą pereinant lietuviams, ypač valdininkams, to krašto sieną visokių kliučių.

Mobilizuoja Vilniaus gyventojus. Želigowskis paskelbė Vilniaus srityje mobilizaciją. Gyventojai stoja labai nenorom ir mažame skaičiuje, todel mobilizuotė nusitęsė. Kadangi gyventojai geruoju neina, taigi juos gaudyte gaudo.

Lydos klausimas. Kaip praneša Vilniaus lenkų laikraščiai Varšuvoje, esą nutarta prijungti Lydą prie "Vidurinės Lietuvos."

Del ko buvo suimti Vilniaus lietuviai. Paaiškėjo dabar, kad Želigowskininkai suėmė tuos Vilniaus lietuvius, kad tokiu budu privertus mus nebausti suimtųjų "P. O. W." lenkų organizacijos narių, kurie pernai norėjo nuversti musų valdžią.

Kauno lenkai. Kauno lenkai nubėgę į Vilnių įkurė sąjungą, kurios tikslas esąs tęsti Želigowskio pradėtą darbą, butent prijungti prie Lenkų ir Kauno sritį.

Letuvių delegacija į Varšavą. Gruodžio 7 d. išvažiuoja per Karaliaučių delegacija. Jos tkslas yra pasikalbėti su Lenkų valdžia del įvairių klausimų sąryšyje su Lietuvių - Lenkų ginču.

Gruodžio 4 d. Tilmonas salė, Moterų grupė p. Šaulienės iniciatyva, surengė vakarą naudai — kareivių Kalėdų dovanoms.

Lenkų plėšimai. Lapkričio 25 d., lenkų 9 pulko batalionas su 3 pulkosvidžiais puolė Salakų miestelį ir taip apiplėšė, kad gyventojams nieko nebeliko. Savo plėšimą lenkai aiškino tuo, kad jiems vis tiek reikią išeiti iš Lietuvos, tai nors kelionei sau maisto pasiplėšią.

Lenkų darbai už neutralės zonos. "Musų vyriausybė yra gavusi visą eilę skundų iš pafrontės ir neutralės zonos gyventojų del lenkų kareivių skriadų ir žiaurumų. Lenkai nežiurėdami demarkacijos linijos ir neutralės zonos, ateina ir varinėja žmones pastočių, paskui atima arklius, javus ir kitus maisto produktus, muša žmones, gąsdina moteris ir mažus vaikus,gėdina merginas. Ukininkai sako, negali taip kęsti ir prašo išvaduoti juos iš to pragaro.

Lenkų darbai Lietuvoje. Iš Ukmergės praneša, kad prasimušę ligi Kovarsko ir Taujėnų lenkų raiteliai pasitikę važiuojančius Ukmergės pašto darbininkus, kurių 3 žydus nužudę, o kitus paėmę į nelaisvę,tačiau jiem pavyko pabėgti. Nužudytųjų kunai išrodo taip: vienam nulupta nuo galvos oda ir pramušta makaulė,ištėkštos smegenys, antram supiaustytas veidas, nuskrosti veido raumenys, išmušti dantys ir išlėštas liežuvis, trečiam supiaustyta galva ir taip nukankintas. Ties Truskava tie patys raiteliai paėmė nelaisvėn du sužeistus jaunus Ramygalos šaulius sušaudė ir subadė. Tai kokie žmonės tie ponai želigowskininkai.

Lenkams amunicjia iš Tilžės. Iš Tilžės praneša, ten prancuzai- lenkai supirkinėją buvusios vokiečių armijos karo medžiagos likučius, ypač amuniciją, ir siunčią tai visa į Poznanių.

("Karys',).

Iš Vilniaus.

Lenkų teismas Lietuvoje.

"Gazeta Poranna" pranešimu, P. P. S. (Lenkų Socialistų Partija) atsisakius dalyvauti Vilniuje lenkų, žydų konferencijoje, Česlavo Jankovskio ir Chominskio sumanytoje.

Įtakingi darbuotojai sumanę vieno bendro lenkų lapo sudarymą visose rinkimų apskrityse, arba nors kaikuriose.

Lydos, Ašmenos apskrityse ir Gardino bei Švenčionių apskričių dalyse rinkimai į Seimą busią dviem sąvaitėm atidėti, nes tų apskričių priklausymo klausimas dar nenuspręstas.

Vilniuje išleistas įstatymas, liečiąs politinę cenzurą ir miesto tvarką. Seimo darbų Komisijoje įsikureș rinkimų į seimą propogandos biuras.

Vilniaus laikraščių pranešimais, Vilniaus "Vidaus Rekalų Departamento spaudos skyrius" kategoringai pareiškęs, kad ne vienas Vilniaus dienraštis nesąs laikinosios Valdomosios Komisijos valdžios organas.

— **Iš Laikinojo Lietuvių Komiteto.** Laikinasis lietuvių Komitetas kooptavo naują narį—į Vilniaus vyrų gimnazijos vedėją Myk Biržišką.

— **Varšava neužmiršta Vilniaus.** Dalindama druską, Varšava paskyrė 50 vagonų ir Vilniui. O javų dar vis laukiama ir žadama gaut iš Poznanės. Vilniaus laikraščių žiniomis Vilniaus valdžios atstovai, kreipėsi į Vitosą, prašydami, kad Lenkų Vyriausybė išmokėtų nuostolius padarytus lenkų kariuomenės vietos gyventojams. Vitos pažadėjęs tatai išpildyti, taip pat pasirupinti maisto teikimu Vilniui ir sėklos reikalingo skaičiaus parupinimu.

— **Iš Magistrato.** Vilniaus Magistrato posėdy tarp kito ko buvo pakeltas klausimas reikšti padėkos Želigowskiui del Vilniaus išvadavimo. Sumanymas buvo priimtas, išskiriant Miesto Valdybos narių žydų.

("Liet.").

LIETUVIŠKA VALIO ITALAMS.

Telegrafas praneša, už musų priėmimą į Tautų Sąjungą balsavo Italai.

Tatai Italai, didžiausiųjų vakarų pirmieji atsižvelgė į jaunos gyvybės ugį, pirmieji ištiesė draugingą ranką, kaipo teisėtiems kovotojams del musų laisvės.

Nežiurint to, kad Italai yra tampriais ryšiais susirišę su kitomis didžiomis valstybėmis, ir kad tos valstybės yra nusprendusios visą daryti bendrai, kas liečia naujųjų valstybių pripažinimą, Italai šiuo savo garbingu pavyzdžiu išsiskyrė iš kitų vakarų valstybių. Italai pirmieji pasakė, kad jau metas, jau nebe tik gražiai kalbėti apie žmoniškumo ir apsisprendimo principų aukštybe, bet eiti padėti jų gyvenimui, jų sustiprinimui.

Tuo labiau tasai Italų žygis yra kilnus,kad taip maža Europoj teatsiranda tokių, kurie tų principų gyvendinimą tarptautinės teisės autoritetu paremtų!

Tuo džiaugsmingiau tasai Italų žygis musų širdyse atsiliepė, kad Italai, budami toli nuo musų, materialinai nė kiek nėra suinteresuoti musų gyvybe ar negyvybe, kad Italai tikta siekdami teisybės ir žmoniškumo tai padarė.

Mes iki šiol karo laukuose tegyvendami, tyliu džiaugsmu nun tesidžiaugdami, tyliai stiprybės semiamės:Italai per ilgus amžius visuomet budavo toji šalis, iš kur kelės kulturos ugnis, kur gimė ir kerojos žmoniškosios kulturos pažibos, iš kur pasikėlė palaimintasai gumanizmas, geningais žygiais sukaupęs laimėjimus, kurių pasaulis ir iki šiai valandai pasiekti negali to gumanizmo,kuris visą Europą iš amžių dvasios skurdo prikėlė ir pašaukė gyventi ir kurti.

Ir šis paskutinisai Italų žygis — yra geros valios pastanga skleisti jų seniausios Europoj kulturos, gaivinamąją pajiegą.

Ir jei nunai mes tik tyliu džiaugsmu gyvendami šaukiame Lietuvišką valio Italams, tai mes esame tikri, kad nebetoli ta valanda, kada mes ateisime į juos ne taip, kaip eina į Golgotą išguitieji, bet taip, kaip Apolono šventėje laimėtojams laurų vainiką neša.

("Lietuva").

A.L.T.S. Reikalai.

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į A. L. T. SANDARĄ.

Prie 6 kp., Silver Creek, Pa.: Kazys Borisa, Petras Mačiulis, Andrius Marazas, Ben. Steponkevičius, Andrius Alenskis, Antanas Slavinskas, Juozas Daukšis, J. Ragevičius.

Prie 21 kp., Rochester, N. Y.: Petras Juodviršis.

Prie 57 kp., Naugatuck,Conn.: M. Masonis.

AUKOS SPAUSTUVĖS SKOLŲ IŠMOKĖJIMUI.

17 kp., Grand, Rapids, Mich.: Nariai suaukojo: M. A. Snečkus — 2.00, A. J. Bernota — 2.00, K. Pašlauskas — 2.00, D. Greičaitis — 2.00, A. Augustaitis — 2.00, L. Braškis — 2.00.

29 kp., Detroit, Mich.: Iš pirmiau kuopos paskolą dovanojo, ir dar iš iždo pridėjo $3.50. Nariai suaukojo: J. Kirvelis — 2.00, A. Trimirka — 2.00, P. Baranavičius — 2.00, S. Pauliukas — 2.00, V. Kamarauskas — 2.00.

21 kp., Rochester, N. Y.: Nariai suaukojo: Petras Petronis — 2.00, Napolis Juodviršis — 2.00, Domininkas Yokšas — 2.00, Vincas Gegžna — 2.00.

Visiems šiems aukotojams ir pasidarbavusiems dėlei musų organizacijos tariu širdingą ačiu. Lenktyniavimas prasidėjo tarpe visų kuopų. Žiurėsime, kuri kuopų paims pirmenybę, ar naujų narių skaitliumi, ar morgičių bombardavimu.

K. J. PAULAUSKAS,
A. L. T. Sandaros Adm.

A. L. T. SANDAROS NEW JERSEY VALSTIJOS APSKRITYS SUSITVĖRĖ.

A. L. T. Sandaros suvažiavimas įvyko Sausio 16 d., 1921 m., 180 New York Ave., Newark, N. J. Suvažiavimą atidarė p. M. Truska, 2:20 val. po pietų, paaiškindamas to suvažiavimo tikslą, ir paprašė suvažiavusiųjų delegatų, kad išsirinktų suvaziavimo apskričio valdybą. Valdyba pasiliko ta pati, kaip pirmiau buvo išrinkta.

Suvažiavime dalyvavo atstovai nuo sekančių Sand. kuopų: 38-tos iš Patersono — A. Aleksa ir Pr. Biliunas; nuo 19-tos kp. iš Newark, N. J. — M. Truska, P. Faltinaitis, M. Dvareckas, J. Sprainis ir panelė P. Glemžytė ir kiti.

Nors suvažiavimas nelabai skaitlingas buvo, bet visi buvo pilni energijos ir rimtai svarstė Lietuvos likimą ir Sandaros apskričio reikalus. Tik gaila, kad N. Y. valstijos Sand. kuopos, kurios buvo pakviestos į suvažiavimą, nedalyvavo.

Nutarimai.

1. Užkviesti A. L. T. S. N. J. ir N. Y. valstijų kuopas, kuriuoms butų patogu, prisidėti prie N . J. valstijos Sand. apskričio.

2. Nutarta parengtį maršrutas N. J. valstijoje dėlei sustiprinimo Sand. kuopų ir sutverti Sand. kuopas apielinkės miesteliuose, kur dar nėra Sandaros kuopų.

3. Kitas suvažiavimas nutarta laikyti Paterson, N. J., kovo 13 d., 1921 m., sandariečių kambaryje, 62 Sommor St.,, 1 val. po pietų, Paterson, N. J.

4. Suvažiavimas užsidarė 4-tą val. po pietų.

Suvažiavimo sekretorius,
Pr. Biliunas.

P. S. N. J. ir N. Y. valstijų Sand. kuopos, kurios gavo pakvietimą į Sand. apskričio suvažiavimą, bet nedalyvavo, teiksis į sekantį suvažiavimą išsirinkti delegatus ir prisiųsti. Jeigu kam išrodys nepatogu laikyti suvažiavimą Paterson'e, tai meldžiame pasvarstyti kuopos susirinkime ir per "Sandarą" pranešti, arba suvažiavimo sekretoriui.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

WATERBURY, CONN.
Dr. D. Alseikos Prakalbos.

A. L. T. Sandaros 11 kp. buvo surengtos prakalbos 16 d. sausio, vakare. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Mat kiekvienas žingeidavo išgirsti naujų žinių apie Tėvynę, ir neapsivilė, nes gerb. kalbėtojas aiškiai apipiešė Vilniaus gyventojų ir visos dabartinės Lietuvos padėtį. Ragino žmones veikti vienybėje, pirkti L. L. Bonus, aukuoti Šauliams ir Geležiniui Vilkui.

Antru atvėju kalbėjo apie Lietuvos pramonę, kaip Lietuvoje organizuojasi. Gana juokų buvo, kada paaiškino, kad Lietuvoje kai-kurie tveria bendrovę ir duoda šventųjų vardus, pavyzdin: Šv. Zytos skalbykla, Šv. Juozapo dirbtuvė, ir t. t. Buvo duoda apie pora klausimų, į kuriuos k lbėtojus teisingai atsakė, ir žmonės buvo pilnai užganėdinti, sakydami, kad tai yra vienas iš teisingiausių kalbėtojų. Jeigu daugiau tokių kalbėtojų turėtume, kaip gerb. Dr. D. Alseika, tai amerikiečiai atneštų didelę naudą Lietuvai.

Po prakalbų buvo renkamos aukos Vilniaus atvadavimui ir pardavinėjimas "Varpo" B-vės akcijų.

Aukojo sekanti tėvynainiai Vilniaus reikalams:

K. Ch. Kazemėka — 10.00; V. Visackis — 6.00.

Po. $5.00: Pr. Tiškinas, M. Staugus, Dr. M. Devenis, M. Krugelis. Dr. S. Sapranas 4.00. M. Brazauskas 3.00.

Po. $2.00: M. Alyta, M. Alytienė, P. Krugelis, J. Antanavičia, N. Greibus, A. Barkauskas, A. Augustinas, J. Mažulaitis, N. Želvis, V. Jankauskas, P. Steponavičia, A. Ragauskas, J. Tareila, J. Ludaušis, A. Povilaika, V. Žilinskas, K. Strikulis, F. Dumšis, J. Urbonavičia.

Po $1.00: J. Lašis, J. Kazlauskas, J. Šulauskas, J. Kronkaičiutė, S. Capas, J. Bosas, T. Matas, V. Barevičius, J. Tverijonas, J. Konausis, V. Gudžiunas, P. Kušlis, D. J. Matas, A. Osteika. Surinktą didesnėmis aukomis $95.-00. Smulkiomis aukomis 5.00. Viso labo surinkta Vilniaus reikalams 100.00, draug parduota "Varpo" Bendrovės akcijų.

Gal kam pasirodytų, kad waterburiečiai mažai sudėjo aukų. Dalykas yra tame, kad pas mus viešpatauja didžiausia bedarbė ir nematyti, kada pradės dirbti, iš tos priežasties mažai ir aukų davė. Bet waterburiečiai pasižadėjo vėliaus sudėti daugiaus, kada pradės geriau darbai eiti.

Vardan Vilniaus Atvadavimo Komiteto tariu širdingai ačiu visiems aukojusiems. Visos aukos pasiųstos A. B. Strimaičio vardu.

A. P. Osteika.

BINGHAMTON, N. Y.

A. L. T. S. 64-tos kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 3 d., tuomet kaipo vietinės kuopos metiniams reikalams. Užbaigus, kilo klausimas, dėlei A. L. T. S. Centro kliučių ir t. t., kaip butų galima greičiau išvengti tuos nesmagumus. Nutarė, kad kuopa stotų į didesnę darbuotę ir prisidėtų su didesne parama. Taipgi prie to pasirįžimo likosi išrinkta ir nauja valdyba šiems metams: pirmininkas — S. J. Pempė, jo pagelbininkas — M. Urbas, protokolų raštininkas — J. Dagutis, finansų rašt. — F. Vaitekunas, iždininkas — J. Vaitekunas.

J. Vaitekunas.

NEWARK, N. J.

Sausio 5 dieną, 1921 m. buvo Sandaros 19 kuopos metinis susirinkimas.

Buvo renkama nauja valdyba. Apart iždininko, į valdybą vienbalsiai tapo užtvirtintos tos pačios ypatos: pirm. — Truska; rašt. — P. Glemžytė; fin. rašt. — M. Dvareckas; iždininku tapo išrinktas — F. Faltinaitis.

Komisija Sandaros apskričio susivažiavimo pranešė, kad vieta yra paimta Šv. Jurgio svetainėj ant sausio 16 d., š. m., 2 val. po pietų, ir kad į visas Sandaros kuopas N. Y. ir N. J. valstijų yra pasiųsti užkvietimai.

Komisija parengimui prakalbų Dr. Alseikai pranešė, kad gavę atsakymą iš New Yorko Prakalbų rengimo Komiteto, kad kaip tik Dr. Alseika sugrįš, tai bus tuojaus pranešta, kada jis galės atsilankyti Newarke.

Nutarimai per šį susirinkimą buvo sekanti:

Nutarta, kad visi sandariečiai priklausytų prie Lietuvių Piliečių Sąjungos, kaipo lietuvių valdžios įstaigos, kurią sutvėrė čia Lietuvos Misija.

Nutarta surengti linksmą vakarėlį, pavidaie amerikoniško vodevilio: pastatyti kokį trumpą veikalėlį, porą gerų monologų, porą dainų, biskį muzikos, o antgalo šokiai. Į komisiją surengti to vakaro išrinkti: P. Glemžytė, Spranaitis, F. Faltinaitis ir M. Dvareckas.

Nutarta, kad kiekvienas narys, kuris tik gali, išrašytų "Sandarą" į Lietuvą savo giminėms, o kurie negali išrašyti,kad siuntinėtų savo perskaitę.

Nutarta išrinkti korespondentas iš Sandaros 19 kuop. Tapo išrinktas Spranaitis.

Buvo perskaitytas laiškas iš Sandaros Centro Valdybos, kur reikalaujama aukų apmokėjimui likusio morgičio. Nutarta aukuot visiems, kas kiek gali. Veik visi susirinkusieji nariai aukojo po 2 dol. Aukos bus prisiųstos į Centrą per fin. rašt.

Nutarta, kad pas tuos narius, kurie nebuvo ant susirinkimo, nueit į namus ir pareikalauti aukų. Rinkt aukų išrinkti — M. Dvareckas ir Spranaitis.

Rašt. P. GLEMŽYTĖ.

AMSTERDAM, N. Y.
Iš veikimo A. L. T. S. 67 kp.

Ši kuopa jau gyvuoja dveji metai ir narių turi 87 pilnai užsimokėjusius ir visi yra ištikimi tėvynainiai, kuriems užvis labiausia rupi Lietuvos likimas. Ši kuopa jau yra surengus 3 prakalbas, bet gaila, kad nieko nesurengė, kas but galėję duot pelno kuopai. Užtai negalima kaltinti, nes A. L. T. S. nariai buvo užimti prie L. L. P. B. pardavinėjimo. Taipgi prigulėdami prie "Liet. Sunų ir Dukterų Draugijos", dėjo visas savo pajiegas, kad kuo daugiausia duot pagelbos Lietuvos Šauliams rengdami įvairiausius vakarus.

Taigi laikytame metiniame susirinkime Sausio 9 d., 1921 m. išrinko Naują Valdybą ir perkratė įvairias komisijas, ir aš manau, kad ateianančius metus daugiaus gyvumo parodys ir kuopos reikalams.

Į valdybą įeina šios ypatos: pirm. — Jonas Urbelis, vice - pirm. — A. J. Lukšis, nutarimų rašt. — P. J. Lalas, turtų rašt. — Kazys Dancevičią, kas. — J. J. Urbelis. Susirinkime buvo visų upas, kad daugiausia stengtis gelbėti Lietuvai, kad paliuosavus iš vergijos retėžių, taipgi nuo žiaurių lenkų budelių apsiginti.

Potam veikianti komisija pranešė, kad ant Sausio 30 d. yra surengtos prakalbos gerb. Dr. D. Alseikai, už ką komisija gavo pagyrimą. Toliaus svarstyta, kad šioje žiemoje turim surengti viešų vakarėlių, kurie duotų kuopai pelno. Angalo Seimo delegatas, A. J. Lukšis išdavė raportą iš Seimo nutarimų, ir visi nariai prisižadėjo vykinti Seimo nutarimus.

Seimo delegatas sako, "Vyčiai parvažiavę iš savo seimo gyrėsi geromis pasekmėmis, sakydami, kad buvo gražiai svetainė papuošta, bažnyčioje pamaldos išklausytos ir su didele ceremonija užbaigta, bet Lietuvai tai nei sudžiuvusios plutos nedavė. O sandariečiai L. L. P. Bonų išpirko Seimo prakalbose viršaus 2,-000 ir aukų Šauliams 1400 dol. sudėjo. Taigi žiurėkite, kur geresni Lietuvos piliečiai — ar tie, kur nieko neveikia Lietuvos Valstybei, tik kitus vadina laisvamaniais, ar tie, kurie tylėdami rimtą valstybinį darbą toliaus varo?"

A. L. T. S. 67 kuopos,
Korespondentas.

SUSIRINKIMAI.

WILKES BARRE, PA.

A. L. T. Sandaros 55-ta kuopa laikys mėnesinį susirinkimą Vasario 2 d., seredoje, prasidės 7:30 val. vakare, Jurgio Vaišnio svetainėje 326 Hazle St.

Malonėkite visi nariai susirinkti, yra daug svarbių reikalų aptarti šiame susirinkime. Taippat ateidami atsiveskite naujų narių prisirašyti prie 55-tos kuopos.

Sekr. **K. Demikis.**

RAPORTAS.

Lawrence, Mass., Lietuvių Protesto Komisija, kuri tapo suorganizuota Spalio (Oct.) 15-tą dieną, 1920 m. iš Lawrence pašelpinių Draugijų, nuo didžiausios iki mažiausios. Šios draugijos: Švento Laurino, Lietuvos Sunų, M. D. A. Vartų, Lietuvių Ukėsų Kliubo, Šv. Kazimiero, Sandariečiai, Moterų, Šv. Onos, taip ir kitos organizacijos ir abiejų parapijų: Šv. Pranciškaus ir Saldžiausios Širdies V. J., taip ir visi lietuviai susivienyjo veikti išvieno — gelbėti ir užtarti už vargšus Lietuvoje. Ir likosi išrinkta Komisija iš 5 ypatų: Zigmantas Jankauskas — pirmininkas; Boleslovas Vaitkunas — pagelbininkas; Karalis Butkevičius — kasierius; Petras Jaskielavičius ir kun. S. Šleinis — kasos globėjai. Ir prieg tam Ona Sydaravičiutė — užrašų sekretorė. Buvo ir daugiaus prie šių reikalų. Visų pirmiausia tapo sušauktas Mass-Susirinkimas Lietuvių Ukėsų Kliubo salėje, Oct. 17, 1920. Aukų surinkta Lietuvai $132.10.

Oct. 24	Mass-Mitinge ..	397.45
" 25	Nuo J. Sekevičia..	5.00
" 31	Protesto dienoj..	322.32
Nov. 1	A. Sweetra	18.30
" 2	A. Orpienė	3.00
"	" K. Butkevičius	2.00
" 7	Mass-Mitinge	64.20
"	" Birutės Kliubas ..	10.00
"	" Ant Snapauskas ..	1.25
" 12	Nuo Mufinpikčių	25.86
" 15	Sand. 13 kuop. 10.00	
Dec. 3	Park City Hall. ..	108.50
Jan. 2	Nuo kun. S. Šleinio	22.00

Viso įeigų pasidaro nuo Cct. 17, '20, iki Jan. 2-ros — $1,121.-98. Iš šių įplaukų pasiųsta Lietuvos Misijai 873.00. Įvairios išlaidos pasidaro viso 248.63. Viso išlaidų pasidaro kartu 1,-121.63.

Z. Jankauskas — pirm.,
Karalius Butkiavyčius—ižd.

PIRKIT LIETUVOS LAISVĖS BONUS!

T. M. D. Reikalai.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS ATSKAITA.

Spalio, Lapkričio ir Gruodžio, 1920 m.

Įeigos:

Mėn.	Diena.	Kp. No.	Iš Kur.	Mėn. Aukų.	Už knygas	Viso
Sausio	5	51	Iš Anglijos	6.02		6.02
"	16	62	Kearney, N. J.	4.25		4.25
"	"	60	Milwaukee, Wis.	7.25		7.25
"	"	81	S. Boston,Mass.	26.25		26.25
"	"	144	Amsterdam, N.Y.	41.00		41.00
"	"	—	A. Olšewskis.		1.50	1.50
"	25	—	J. A. Baukus		2.50	2.50
"	"	—	A. Olšewskis.		21.00	21.00
"	"	68	Detroit, Mich.	6.00	3.60	9.60
Lapkr.	16	122	New Phila., Pa.	21.00	4.00	25.00
"	"	9	Pittsburgh, Pa.	6.00		6.00
"	"	27	Chicago, Ill.	11.25		11.25
"	"	111	Lynn, Mass.	15.50		15.50
"	30	"	" "	2.00		2.00
"	"	15	Bingh'ton, N. Y.	3.25		3.35
"	"	121	Racine, Wis.	13.50		13.50
"	"	7	Lawrence, Mass.	59.00	1.00	60.00
Gruod.	21	—	M. Stepulionis		1.95	1.95
"	"	27	Chicago, Ill.	10.50	10.00	20.50
"	"	50	Worcester,Mass.	15.00		15.00
"	"	68	Detroit, Mich.	5.00		5.00
"	"	17	So. Omaha, Neb.	15.00		15.00
"	"	22	Chicago, Ill	10.50		10.50
"	31	81	Boston, Mass.	9.00		9.00
"	"	3	Brooklyn, N. Y.	18.50	31.00	49.50
"	"	15	Binghamton, N.Y.	7.00		7.00
"	"	22	Chicago, Ill.	10.00		10.00
			Viso	$322.77	45.00	31.55	389.32

Išmokėjimai:

Lapkr. 30	A. B. Strimaičiui, lėšos išsiuntinėjimo knygos "Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje" 23.00
" "	Lietuvių Spaudos Draugijai už Knygą, "Lenk. Apašt. Liet. 346.50
Gruod. 13,	Columbia Photo Engraving Co. už Klišes 35.36
" "	M. Stepulioniui, Rendos už T. M. D. Knygyną 20.00
" 29	J. D. Sekiui alga ir kitos išlaidos 162.15
	Viso 587.01
	Trijų mėnesių įeigos 389.32
	Bėgančių reikalų fonde buvo 1,731.81
	Geležinis kapitalas 2,577.29
	Ženklelių Parduota. Liko 60.00
	Viso $4,758.42
	Išmokėta 587.01
	1 d. Sausio 1921 m. pas kasierių liko $4,171.41

A. B. STRIMAITIS,
Tėvynės Mylėtojų Draugijos Iždininkas.

N. Y. IR N. J. KUOPOMS.

TMD. 3-čia kuopa parengė ir statys 5 d. vasario du nauju veikalėlius - komedijas: "Beprotnamis" ir "Vargšas Tadas". Abu jie pilni juoko ir nekur Amerikoje nelošti. Kadangi išmokti veikalą yra darbo, todel TMD. 3-čia kuopa maloniai sutiko patarnauti ir kitoms N. Y. ir N. J. valstijų kuopoms, kurios panorėtų rengti kokį vakarėlį TMD. labui. Kuopos norinčios pasinaudoti proga, meldžiamos susinešti su minėtų valstijų TMD. organizatoriumi: **Vyt. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.**

Pamatyti tuos veikalus lošiant pirmu kart bus galima 5 d. vasario, Brooklyn, N. Y., kun. N. Petkaus svetainėje (kampas N. 5-th ir Havemayer).

Vyt. Širvydas.

BINGHAMTON, N. Y.
Iš TMD. 15-tos kuopos tarimų.

Gruodžio 13 d., p. m. kuopos metiniame susirinkime išrinkta naują valdyba, butent: pirm.— Peliksas Vaitekunas, pirm. pagelb. — Ona Rinzevičiutė, rašt. — P. Šaučiulis, kasininkas — Juozas Degutis.

Nutarta: 1) Kiekvienam nariui but TMD. kuopos organizatorium ir mažiausia kiekvienam prirašyti vieną narį prie kuopos bėgyje šių metų.

2) Susirinkimai nutarta laikyti kas antras mėnuo, antrame antradienyje, bet reikalui ištikus, valdyba turi teisę sušaukti susirinkimą by kada.

3) Nutarta Lietuvos Raudonam Kryžiui pasiųsti knygų vertės $30.00, kad padalinti ligoninėse sužeistiems kareiviams.

Smulkesnių nutarimų čia ir neminėsime, bet mieli lietuviai, Tėvynės Mylėtojai, pirmąjį tarimą mes turime išpildyti ir kuodaugiausia prirašyti naujų narių. Dabar leidžiame kuodaugiausia raštų, tai reikia skaityti ir šviestis. Dauguma iš mųs bėdavoja, kad nėra kur laikas praleisti. Prisirašęs prie TMD. turėsite namie draugą ir bus linksma. Taipgi negalima praleisti nepamincjus musų lietuvaites. Jei prie Draugijų prigulėtų tik vieni vyriškiai, tai dar draugija nebutų pilna, dar kažko truksta. Nors musų kuopoje jau yra keletas lietuvaičių, bet turėtų buti dar keletą sykių daugiau. Mums rodos, kad mųs lietuvaitės į svetimtaučius bežiurėdamos mažai ką tepelnys, bet tik save susigadys. Ateikite prie musų kuopos, čia rasite gerą globą ir linksmumą.

Taigi kviečiame visus binghamtoniečius, kaip vyrus, taip ir merginas prisirašyti prie T.M. Draugijos.

Kuopos Valdyba.

MEDŽIO AUGIMAS.

Medis auga į storį, bet į viršų nesitiesia, tik augštyn auga nuo viršiausios dalies. Taip, jei į ploną medį įpiauti kokį ženklą trįs pėdos nuo žemės, tai tas ženklas pasiliks trįs pėdos nuo žemės, kada medelis išaugs į didelį medį.

ILGIAUSIA RYNA.

Kad pigiau pristatyti aliejų į tolimesnes vietas ir išvengti jo važiojimo ir pilstymo, Suv. Valstijose yra įtaisytos rynos (paipos), kuriomis aliejus yra varomas . Ilgiausia tokia ryna eina iš šiaurinio Texas'o į New Jersey — 1200 mylių.

Vakar, Šiandie, Ryto...

GYVENIMO RUOŽAI.

(Parašė A. B. Strimaitis).

VAKAR jau yra miręs, RYTO niekuomet neateis. Visas gyvenimas yra **šiandie.**

Vakarykščia diena yra amžinai palaidota, nebegrįš dugiau. Rytojus niekuomet neateis. Jeigu ką norint pradedi naujo, niekuomet nepradedi ryto, visuomet tik šiandie, nes jeigu lauktum rytojaus, tai tas rytojus niekuomet neateitų. Rupintiesi apie vakarykščią dieną, reikštų tą patį, kad rupintumiesi apie pavėluotą traukinį. Vakarykščios dienos durys užsidarė, saulė nusileido, amžina tamsa pasiliko. Viskas, ką tau vakarykščia diena paliko, tai lekcija, iš kurios privalai naudotiesi šiadie, nelaukdamas rytojaus dienos.

Musų, amerikiečių lietuvių, gyvenime jau nuo prabėgusių paskutinių penkiolikos metų apsireiškė trįs sriovės. Atsikreipkime dešinėn pusėn ir pamatysime didelę minią, besiskubinančią jau prie uždarytų vakarykščios dienos vartų. Šita žmonių grupė galima prilyginti prie tų, kurie rupinasi apie pavėluotą traukinį.

Po kairei susirinkusi grupė laukiančių rytojaus dienos. Jie taip toli nuo vakarykščios dienos, kaip toli nuo rytojaus. Jie laukia, kad rytojaus diena jiems atneš ką naujo, išganingo, prakilnaus, nereikės daug rupinties savo gyvenimu, viską, kas žmogui yra reikalinga žmogaus laimei, tai rytojaus dienai brėkštant iš kaž-kokios paslaptingos, nežinomos ardvės nusileis. Šitie žmonės, rytojaus dienos žmonės, mažai prisideda prie šiandieninio gyvenimo. Atpenč, dar ką vakarykščia diena paliko, ir ką šiandie žmonės gyvendami budavoja, tai rytojaus dienos žmonės tą griauja. Šitie žmonės, kurie negyvena šiandie, paprastai po keletos metų laukimo pereina į tą grupę žmonių, kurie atsimušė prie uždarytų durių traukiniui jau nuėjus.

Kiekvienas mąstantis žmogus, kurs laidoja dieną su beslenkančia skaisčiaja saulute už tamsaus kalno, su besiartinančia tamsiosios nakties gluduma savo mintimi padeda parašą ant mirusios dienos and grabio sekančio turinio: **Dienele brangioji! tu atgyvenai savo laiką ir išnykai— aš nieko tau negaliu pagelbėti. Viskas, ką tu man palikai, tai pamoka, kaip geriausia sunaudoti šią dieną. Ačiu tau ir sudiev ant visados!**

Atkreipkime savo ypatingą domą į grupę, kuri gyvena šiandie. Ta žmonių grupė, ar bent dalis jos, yra susispietusi prie šios organizacijos, kurios laikraštį dabar skaitome: tai vidurinės sriovės žmonės. Šitie žmonės gyvena šiandie: gyvenimo vartai plačiai atkelti, visi į pat laiką ant traukinio ir važiuoja, nes jie žino, kad sustojus selvartauti apie pernykštį išnykusį sniegą nieko gero nepriduos; žino, kad rytojaus nė su šienkarte nepasieks. Viską jie daro šiandie: dirba, rašo, kasa, stato, aria, akėja. Šiandie darbas eina visuose kampuose. Saulelės spinduliai meta auksinę šviesą šiandie į geresnę ateitį.

Kiekvienas turėtume imti pavyzdį iš šitos žmonių grupės, kurie dirba šios dienos darbą. Kiekvienas atsikeldamas rytmetyje lai padaro pažadus pats sau: Šiandie pasirupįsiu atlikti visas užduotis, kad nereiktų laukti rytojaus, ir kad nelikčiau skolingas vakarykščiai dienai, kuomet ji bus palaidota.

Mes žinome, kad tie, kurie laukia rytojaus dienos, tankiai taip vieni sau mąsto: "Ką-gi tai reiškia viena diena žmogaus gyvenime, ar kelios valandos?" Taip, viena diena gal ir mažai turėtų vertės žmogaus amžiuje, jeigu ji butų tik viena diena. Bet, kad milijonai žmonių taip mąstančių sudaro milijonus dienų, tai jau tas reiškia labai daug. Atsiminkime, kad gera idėja pas žmogų ateina į vieną sekundą, bet tik pas tą žmogų gali tokia idėja ateiti, kuris gyvena šiandie. Apgailestavimai vakarykščios sustabdo šios dienos darbus.

Delto yra linkėtina kiekvienam, kuris nepriklauso į šios dienos žmonių grupę, kad ko greičiausiai prisirašytų, ir imtųsi prie darbo, prie tvėrimo, budavojimo. Šiandie gana užsikniaubus raudoti vakarykščios! Gana laukti rankas sudėjus rytojaus! Gyvenk, ir dirbk, r džiaugkis savo darbo vaisiais **šiandie.**

Nadas Čepulis.

Skundas.

"Geneva. — ...Tautų Sąjunga nusprendė daryti Vilniuje **plebiscitą...**"

Teisybe! Teisybe! Sakyki, ar tai
Tu musų didžiųjų skriaudų nematai,
Ar—jei ir matai — sulaikyt negali,
Sakyki, kodėl taip ilgai tu tyli?

Kam leidi likimui tičiotis iš mus',
Ir niekinti musų kilčiausius jausmus?
Juk tu savo rankoj svarstykles laikai,
Tai kodėl-gi nieko dabar nesakai?

Pamislyk, kaip darosi sieloj skaudu,
Kad' reikia kentėti begalę žaizdų;
Kad' musų Tėvynė yra skriaudžiama,
Iš josios krutinės širdis plėšiama!

O Vilniau! O Vilniau! Juk tu esi mus'
Gražiosios Tėvynės vyriausis sunus;
Tavę išauklėjo jos sielos balsai,
Todėl tu tik jai, ir tik jai priklausai!

O Ged'mino Kalne! O Tėvų Kapai!
O Vilijos bangos, žalieji miškai,
O metais pražilę seni aržuolai,
Jus liudyjat—Vilnius priklauso tik jai!

Teisybe! Teisybe! Sakyki, ar tai
Tu musų didžiųjų skiraudų nematai,
Ar—jei ir matai—sulaikyt negali, —
Tai vilties netekus iš skausmo tyli?

Minia ir Darbas.

— Visi pakriko....
— Liepsnoja sodžiai....
—Ei bėkim, bėkim!...
— Bet kur?
—Kur kelias!...

Minia taip šaukė, kartojo godžiai,
Kaip silpnabudžiai, visi be valios,
Tik laisvės sunųs — šauliai sustojo:
Kas baslį griebęs, kas kalaviją, —
Ir žemės priešui į kaktą tvojo!
Ir priešo eilės miriop pašlijo....

— Mes nugalėjom!...
— Mes taip galingi!...
—Kur mano krepšis?!...
— Ei, šmugeliuoti!...

Minia vėl šaukė, Bet ten sustingę,
Atrėmę priešą, šauliai kraujuoti
Žaizdas kentėjo....
Kažkur už kalno varpai skambėjo
Ir šaukė žmonės maldas atminti
Ir tuos gaivinti,
Kurie tą mirksnį apleido žemę,
Kurie be minios likimą lemia...

* * *

("Trimitas").

WATERBURY'O STREIKO REIKALE.

Atsišaukimas į Visus Aukojusius del Waterbury'o Streiko 1920 m.

Waterbury'o draugijoms pareikalavus nuo New England Workers Association Unijos, lietuvių skyriaus, išduoti atskaitą praėjusio streiko Waterbury. N. E. W. A. Unija, negalėdama išduoti pilnos atskaitos kreipėsi į Waterbury'o draugijas, aukojusias del streiko, kad išrinktų delegatus iš draugijų ir peržiurėtų visas streiko komiteto knygas. Draugijų delegatai turėjo keletą susirinkimų, bet negalėdami prieiti prie galutinos rokundos, nutarė kreiptis per laikraščius į visas Amerikos lietuvių draugijas, kliubus, kuopas ir pavienius narius, kurie yra aukoję Waterbury'o streikui, kad praneštų per laiškus, ant kurio vardo, iš buvusio streiko komiteto, (butent: Prano Liubinskio, M. Skučio, Povilo Macelio, ar Jurgio Kasiulio), siuntėt pinigus, "money orders" ir bankų čekkius.

Po suradimu tikros atskaitos paskelbsime visuose laikraščiuose. Malonėkite kuo greičiausiai pranešti žemiaus paduotų antrašu.

Draugijų delegatų komisija:
1. **Lukošius G. Natkevičius,**
2. **S. B. Kiudulas,**
3. **J. P. Trečiokas.**

Rašykite šiuo antrašu:
L. G. Natkevičius, 827 Bank St., Waterbury, Conn.

NEPALIAUKIME STIPRINĘ LIETUVOS SAVO AUKOMIS.

Vilnius dar nėra nuo lenkų okupacijos paliuosuotas. Lenkai tebeturi užėmę didę Lietuvos dalį. Jokios paliaubos su lenkais dėlei želigowskio išvarymo neprigelbsti. Nors buvo pasiulytos lenkams nuolaidžiausios sąlygos, bet lenkai nesutiko ir net nėra pranešama, kokias savo sąlygas šie "ponai" Lietuvai pasiulę. Kas-kart gaunama daugia žinių apie lenkų kariuomenės okupuotoj Lietuvoje žiaurumus. Iš to viso išvadas yra gana aiškus: prisieis kovoti, nes demokratingai sutvarkytai Lietuvai nėra galima geruoju su "poniška" Lenkija susitarti. Prie tokios kovos reikia tinkamai ruoštis. Taip nusimano visa Amerikos lietuvių dauguma ir todel be paliaubos aukuoja įvairiems Lietuvos gynimo reikalams ir šiaip įvairioms labdarybės įstaigoms.

Aukojo ir daug kas siuntinėjo per Lietuvos Misiją, kuri drauge su šiuomi paduoda visų aukų sąrašą už 1920 m., bet šių aukų reikia ir toliau ir todel **šiuomi prašome aukuoti ir siųsti per Lietuvos Atstovybę, per jos New Yorko ofisą, Lithuanian Representative, 162 West 31st Street, New York City.** Visiems aukotojams bus prisiunčiami pakvitavimai, aukotojų sąrašai bus skelbiami laikraščiuose ir panaudojami kiti budai visuomenės kontrolės užtikrinimui.

Pačių aukų paskirstymas tuo tarpu padalinamas į šias grupes:

I. LIETUVOS GYNIMO KOMITETUI skyriamos yra visos aukos, kaip tat: "Vilniaus nuo lenkų paliuosavimui", "Lietuvos Rytų atvadavimui", įgijimui ginklų, amunicijos, visokių karo reikmenų, visokių partizanų burių ir laisvanorių, "Geležiniam Vilkui" ir kitiems krašto gynimo reikalams. Aiškiai nepažymėtos aukos bus skyriamos "Lietuvos Gynimo Komitetui", kaipo vyriausiai Lietuvos visuomenės įstaigai, kuri rupinasi Lietuvos nepriklausomybės apgynimu. Be to specialios aukos "plebiscito" laimėjimo Lietuvos Rytuose, į kurias reik kreipti ypatingos domės, bus lygiai padavedamos "Lietuvos Gynimo Komitetui".

II. LIETUVOS ŠAULIAMS skyriamos visos aukos Lietuvos Šaulių organizacijos reikalams, kaipo laisvanorių ir pasišventusių Lietuvos nepriklausomybės gynėjų, veikiančių karo metu po karo vadovybe kaip šiapus fronto, tanp ir už fronto.

III. LIETUVOS RAUDONAJAM KRYŽIUI skyriamos visos aukos kariškių (karių) padėčiai pagerinti ant fronto, sužeistų kariškių aprupinimui, gydymui, ir paskui jų pačių ir jų šeimynų užlaikymui. Be to, "Lietuvos Raud. Kryžius" rupinos ir šiaip ligoniams ir vargstantiems teikti pagelbą, aprupinti juos maistu, drabužiais. Jeigu aukotojams rupi, idant jų aukos butų sunaudojamos išimtinai musų kariuomenės geresniams aprupinimui, sužeistųjų kariškių gydymui ir t. t., tai gali pažymėti, jog šios aukos skyriamos "kariškių reikalams." Jeigu kur nors yra renkamos aukos Lietuvos Raud. Kryžiui, tai svarbu, kad tos aukos tiktai šiai įstaigai ir tektų.

IV. NAŠLAIČIŲ ŠELPIMUI visos aukos bus siunčiamos ne atskirai vienai ar kitai kokiai prieglaudai, bet Socialės Apsaugos Departamentui, kursai susižinojęs ir pasitaręs su vietos prieglaudų vedėjais prigalo tinkamiausiai šias aukas tarp visų prieglaudų paskirstyti. Pati Lietuvos Atstovybė šių pinigų tarp prieglaudų skirstyti neapsiima, negu tik parsiunčia, jeigu tos aukos bus įsakmai vienai ar kitai įstaigai paskirtos.

V. LIETUVOS ŠVIETIMO REIKALAMS priimamos aukos **Aukštesniųjų Kursų Kaune Mokyklai** arba **Vilniaus Universitetui** ir įvairioms švietimo įstaigoms. Visos tos aukos yra siunčiamos per Švietimo Ministeriją įvardytoms mokslo įstaigoms.

VI. LIETUVOS VALSTYBĖS IŽDUI skyriamos yra visos aukos, pavedamos apskritai Lietuvos valstybės reikalams. Žymiausią dalį šių aukų surės sudaryti įplaukos nuo Lietuvių Piliečių Sąjungos organizacijos, kuri dalį savo įeigų skyria Valstybiniam Lietuvos Fondui. Šios Valst. Fondo įeigos pirmon galvon turės eiti Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo išgavimui Amerikoje ir kitur. Prie šio darbo ypač svarbu pridėti daugiau pastangų.

Reikia spėti, jog ilgainiui susiras ir daug kitų reikalų. Šelpkite, broliai amerikiečiai, kiek ištesėdami, o visa pačios Lietuvos Atstovybės rupesnis tebus tik tame, kad greičiausia tas aukas kur reikia pasiųsti, ir kad nė vienas centas iš tų jusų aukų nenueitų kur į šalį.

J. VILEIŠIS,
Lietuvos Atstovas Amerikoj.
Sausio 18 d., 1921 m.

AMERIKOS LIETUVIŲ BANKININKŲ SUSIRINKIMAS.

Laikytas Sausio 10 d., 1921 m., Waldorf Astoria Viešbutyje, New York.

Susivažiavime dalyvavo sekanti atstovai:
Juozas Ambraziejus,
F. J. Bagočius,
M. W. Bush,
Juozas Danielius,
Ch. August Herman,
P. J. Kazlauskas,
Petras Mikolainis,
J. L. Petrauskas,
Juozas Segevičius,
Kazys Šidlauskas,
Jonas Strimaitis,
A. S. Trečiokas,
Kazys J. Urbonas,
P. S. Vilmont,
Zigmontas Zaviša.

Nuo Lietuvos Atstovybės dalyvavo:
Gerb. Jonas Vileišis,
Kun. J. J. Žilius,
Pil. M. J. Vinikas,
Rašt. P-lė Ona Draugeliutė.

Susirinkimo vedėjais aprinkti sekami:

Liet. Atstovas Am. gerb. J. Vilešis — pirmininkas.

Adv. F. J. Bagočius— sekretorius.

Referuoja gerb. Vileišis:

Atidarydamas antrą Amerikos lietuvių bankininkų, pinigų siuntėjų, agentų ir laivakorčių pardavėjų susirinkimą, Liet. Atstovas nurodo, jog tikslas šio susivažiavimo yra pilnai apibudintas pačiame pakvietime. Nors kai-kurios bendrovės ir bankų įstaigos nėra atsiuntusios šin susirinkiman savo atstovų, tečiau patsai susirinkimas, kaipo turiąs informatyvį charakterį, yra pilnai teisėtu. Toliau Lietuvos Atstovas yra referavęs visą sumanymą apie Lietuvių Bankininkų Bendrijos organizavimą, pabrėždamas, jog panaši bendrija galėtų veikti tik sutikus ant to Lietuvos Valdžiai, o toksai sutikimas vargiai ar gali buti duotas, jeigu Lietuvos Valdžia per savo atstovus neturėtų tokioj Bendrijoje savo įtakos. Jeigu palikti šią Bendriją be jokios kontrolės, tai butų tik keleto B-vių trustas, kursai gal but atneštų naudos pačioms bendrovėms, bet abejotina, ar butų naudos patiems Lietuvos piliečiams, kurie gyvena Amerikoje.

Todel pataria susirinkusiems aptarti, kokioj formoj toksai Valdžios įgaliotinių dalyvavimas butų pageidaujamas ir, kaip prie šios Bendrijos galima butų pritraukti pilnateisiais nariais ir mažesnieji agentai, kurie tegali įnešti apyvartos gal vos tik kokį tukstantį dolerių. Be to generalėj diskusijoj pataria išsitarti dėlei paties tokios bendrijos projenkto, ir jeigu susirinkimas ras pageidaujamu, kad tokios bendrijos įstaigims butų pageidaujamas su kaikuriomis atmainomis, tai tuomet visas projektas išnaujo pertvarkytas bus per Lietuvos Misijos narius, kurie keliauja Lietuvon, perstatytas Lietuvos Finansų Ministerijai.

Jeigu Lietuvos Valdžia pamatinai pritartų panašiai Bendrijai, tai tuomet bus galima sušaukti vaduojantis šiuo Bendrjos projektu naujas įsteigėjų susirinkimas, kursai galutinai turės nustatyti patį statutą ir pradėti darbą.

Šioj diskusijoje dalyvavo visi veik nariai ir svarbiausios mintis čion yra padaromos.

Kalba p. Trečiokas: Atranda, kad Amerikos lietuvių Bankierių Bendrija yra neatbutinai reikalinga apsaugojimui lietuvių pinigų siuntėjų, įstaigų, kurios siuntimu užsiima, piėmėjų ir Lietuvos Valstybės.

(Bus daugiau).

The Lithuanian Weekly
SANDARA
"THE LEAGUE"
Published Eevery Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00
Pavienis numeris ..... 5c.

Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.

Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
SANDARA
327 E Street, Boston 27, Mass.

Prisinčiami Redakcijai rankraščiai turi buti su autoriaus parašu ir adresu, mašinėle arba rašalu parašyti ant vienos popieros lapo pusės. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso pagal savo nuožiurą. Netinkami spaudai smulkųs raštai—korespondencijos, eilės — autoriams išanksto nereikalaujant jų grąžinimo, naikiname ir autoriams negrąžinama.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga.

NAUJA WILSONO NOTA.

Einąs Valstijos Sekretoriaus pareigas Norman H. Davis, vardu preidento Wilson'o, sausio 22 d. paskelbė naują notą, kurioje yra išreikšta prezidento pažvalga visasvietinėje politikoje.

Wilsono notoje, pereitą vasarą išleistoje per sekretorių Colby, Lietuva kone įsakmu buvo pavedama Maskolijos vergijai. Vėlesnėje Wilson'o notoje, išleistoje per Davis'ą, viskas buvo sušvelninta ir pasakyta, kad mažosios tautos gali tikėties pasiliuosavimo nuo Maskolijos, tik, esą, reikia palaukti, kol Maskolijoje bus demokratinė valdžia,nes vis-gi esą, Maskolija turi teisės tarti savo žodį atsiskyrime jos buvusių dalių.

Dabartinė Davis'o nota dvasia yra lygi jo pirmesnejai, bet turi daug akyvų vietų, kurios meta skaidresnę ir paaiškinančią šviesą ant kai-kurių bėgančių klausimų. Paduodame keletą ištrukų iš jos.

KĄ PREZIDENTAS MANO APIE BOLŠEVIKUS.

Notos dalis taip sako:

"Prezidento atsinešimas link tų, kurie dabar yra įsigalėję Maskolijoje, buvo tankiai ir aiškiai išreikštas. Jis skaito bolševikus žiauria (violent) ir tironiška mažuma, jokiu budu neatstovaujančia Rusijos žmonių norų ir tikslų. Bet jis niekados netikėjo, kad užduotys, šio coup d'etat iškeltos, galėtų buti išrištos militariu įsikišimu iš pašalės. Jis dabar viliasi, kad dabartiniai tragiškieji atsitikimai Lenkijos parubežėje ir Kryme jau bus pertikrinę visą svietą, jog ginkluotas įsilaužimas(invasion)tai nėra kelias prie taikos Rusijos žmonėms."

Reiškia, prezidentas viešai paskelbia, kad Vrangelis Kryme, ir Lenkai vakaruose **laužėsi** į Maskoliją — Prezidentas paskaito ir Vrangelį, ir lenkus užpuolikais. Toliaus nota taip sako:

"Greitai besikeičiantieji pastarųjų mėnesių įvykimai tik sustiprino jo įsitikinimus, kad Rusijos revoliucija, naudinga jos pamatuose, privalo buti davesta prie užganėdinančio galo pačių rusų. Pagelba iš pašalių gali buti kartkarčiais teikiama ir noriai priimama, bet pasistengimai ginkluotos prievartos gali pasibaigti tik nelaime."

Reiškia prezidentas Wilson'as nepritaria prancuzų politikai daryti ginkluotus užpuolimus ant bolševikų. Nota toliau sako:

"Neramumas ir nepastovumas parubežėse paeina iš kartaus ir bendro neužsitikėjimo. Besigrumiančios naujos tautos, kurios pirmiau buvo Rusijos Imperijos dalis, bijo nusiginkluoti ir grįžti prie taikos darbų, nes nepasitiki bolševikams ir nuogąstauja naujų užpuolimų. Sovietai pareiškia, jie biją numobilizuoti, nes yra pabugė naujų antpuolių. Didi kliutis ramiam atsibudavojimui šiose parubežių šalise, staigus pavojus naujų susiriejimų paeina iš visiško supainiojimo užpuolimo ir apsigynimo. Jei nebus aiškiai nustatytas šis skirtumas,tai yra netik maža vilties taikos, bet nėra nė vilties aiškiai suprasti, kas yra kaltas už naują karę".

Nota yra užbaigiama aprašymu prietikių mažųjų tautų su Russija:

"Yra aišku visiems, kad tos mažos besiriančios pakraštinės Valstijos neužsipuls ant didelės Russijos ,jei nebus kurstomos stipresniųjų Galybių pažadais prigelbėti. Tad prezidentas mano, kad sine qua non pastangose įvedimo taikos privalo buti išlyga, kad didėsės Galybės nesinaudos proga Russijai esant nelemtame (stricken) padėjime ir nedraskyti Russijos territorojalės čielybės; pačioms nepradeti jokio tolesnio įsibriovimo į Russiją, nė nėpakęsti kitų tokį įsibriovimą. Tokis visuotinas nusistatymas tarsi pasakytų tiems, kurie dabar turi galę Russijoje: "Jums niekas ne**grumoja** išlauko. Didėlės Galybės savanoriai gvarantuoja, kad nebus užpuolimo. Jus galite turėti ramybę, jei jus norite". Tada atsakomygė už kiekviena naują karę, kuri kiltų Russijos parubežėsė, galėtų lengvai buti surasta".

Tai toki yra svarbesnieji skirsneliai naujoje prezidento notoje, kurie tiesiogiai lytisi Maskolijos ir netiesioginiai — mųs šalelės Lietuvos.

LAIŠKAS IŠ SIBERIJOS.

Jau šešeri metai, kaip aš esu atskirtas nuo savo tėvų ir treji metai, kaip nieko nežinau apie tėvų gyvenimą.

Širdingai prašau Tamstos apgarsinti laikraščiuose apie pajieškojimą mano tėvo ir giminių, kuris paeina iš Kauno rėdybos, Raseinių apskričio, Girkalnio miestelio Petras Andrikis, — už ką busiu labiausiai Tamstai dėkingas už suteiktą malonę.

Jeigu galima, prašau apgarsinti keletą sykių.

Skaitydamas paskutinį numerį "Sandaros", tarp įsirašiusių į kuopą atradau turbut savo seserį, M. Andriukiutę, bet kuomet jokio antrašo nebuvo, ir tokiu budu aš negaliu su jaja susirašinėti.

Širdingai prašau Tamstos dasižinoti, ar tai mano sesuo, ar ne ir nusiųsti kuogreičiausiai mano atrašą.

Dabar trumpais žodžiais aprašysiu Siberijos gyvenimą.

Dar trįs mėnesiai nepraėjo, kaip aš pravažiavau daugiaus, kaip keturis tukstančius verstų per bolševikų valdžią nuo vakarų į rytus, po bėgimo iš bolševikų kalėjimo, kaip oficierius Kolčako armijos ir ačiu Dievui da laimingai ištrukova iš jų rankų, o du musų draugus sugavo ir sušaudė.

Gyvenimas kalėjimuose neišpasakytai baisus. Valgyti duoda labai mažai ir kas suserga, tuojaus miršta. Kalėjimuose gaudavom mažą šmočiuką arklienos ir tešelos duonos.

Baisiausiai daug numirė nuo tifo: taip, Krasnojarske apie 50 tukstančių, Novo-Nikolajevske dar dagiaus, Irkutske taip apie 50 tukstančių ir t. t. Visus žmones valdo vien tik žydai, ir ką jie nori, tai ir daro.

Atiminėja rusų bažnyčias, visų tikybų kunigams neduoda maisto apart rabinų; kas nori prigulėti prie bažnyčios, turi mokėti pinigus. Mieste nieko negalima nusipirkti taipogi ir parduoti, apart tik komunijos krautuvės. Kalėjimai visi prikimšti žmonių, ir kožnam mieste ne mažiau, kaip 5 kalėjimai. Kasdieną — nakčia veda buriais ir sušaudo, taipogi ir moters, vaikus 16,senus žmones apie 80 metų. Vienu žodžiu sakant, sunku ir aprašyti gyvenimą po bolševikų valdžia, po kuria prisiėjo nešti sunkų kryžių man metus laiko. Manau greitu laiku, kaip tik gausiu popierius ir pinigus nuo giminių, atvažiuosiu į Ameriką ir tuomet galėsiu duoti Tamstai daugybę materialų apie Gudiją.

Širdingai prašau Tamstos išpildyti mano prašymus, už ką busiu labai dėkingas. Atsiprašau, kad taip begramatiški rašau. Čionais gyvenimas purvinas, o ypač mums, oficieriams.

Aš esu kapitonas-raitarijos ir norėčiau, kaip ir daugumas, važiuoti į Lietuvos armiją.

Su pagarba,
Antanas Andrikas.

Antrašas:
Harbin, Manchuria, Novy gorod, ugol Pekinskoi i Sadovoi, N. 16/46 Inžiniru N. I. Szpakovskomu, dlia Toni Andrikis.

(Talpiname šį laišką kone ištisai, kaip dėlei akyvų jo žinių, taip ir delto, kad pagelbėti susinešime. Jei kas iš skaitytojų žino kapt. A. Andrikio tėvą, malonės jam priduoti augščiau tilpusį sunaus antrašą. Taip gi sesuo gali pasinaudoti tuo antrašu susinešimui su broliu. **Red.**).

AMERIKOS RAUDONASIS KRYŽIUS LIETUVOJE.

Ištrauka iš Kauno "Lietuvos", talpiname prašant Amerikos Raud. Kryžiaus.

Turiu rekordus (orderius), įrodančius, ką Amerikos Raudonasis Kr. yra davęs Lietuvai nuo šių metų birželio 16 d. iki lapkričio 19 d. Jei reikėtų suskaityti ką, kiek ir kuo yra sušelpęs A. R. Kr. tik tą laikotarpį, tikiu, kad visa tai laikraštį ne mažiau vietos apimtų, kaip Lietuvos Gynimo Komiteto aukų skelbimas. O tačiau Amerikos labdaringosios įstaigos darbas prasidėjo ne nuo mano minimo laiko ir pažymėtąją lapkričio dieną nepasibaigė. Reguliaringai labdarybės darbą Lietuvoje A. R. Kr. pradėjo su šiais metais, į kurio atskaitomybę neįeina pirmiau Lietuvon prisiųsta medikamentų ir ligoninėms reikmenų bendra vertė į 250,000 dolerių. Žinau, kad po lapkričio 19 d. jog daug kas sušelpta. Vėl čia neminima apie A. R. Kr. Šiaulių skyrių, kurs taip pat be darbo nesėdi.

Noriu čia suskaityti tik tas įstaigas, kurios yra patyrę Amerikos labdaringąją ranką. Kiek kuri įstaigą yra gavus — gerai žino. Tad:

Nuo birželio 16 d. Žydų vaikų mokykla Aleksote. Kaune. Nukentėjusiems del gaisro Kaune tą mėnesį išdalinta — drąsiai galima sakyt — į 1,000,000 auksinų daiktų Lenkų vaikų prieglauda Slabadoje.

Liepos mėn. Lietuvos našlaičių prieglauda Vilkijoje. "Saulės"Kursai Kaune. Vaikų darželiai Žalajam Kalne. Rusų Komitetas pavargėliams Kaune. Gimdymo Ligoninė. (L. R. Kr.) Kaune. Žydų Pavargėliams Komitetas Kaune. Kauno Karo Ligoninė. Utenos Ligoninė. Raseinių Apskrities Ligoninė. Kauno Karo Ligoninė (antrą syk).

Rugp. Mėn. "Saulės" Kursai Kaune. Miesto Žydų Ligoninė. Liet. Vasaros Kolionija, Žalajam Kalne. Mariampolės Ligoninė. Rusų Komitetas pavargėliams Kaune. Panevėžio miesto Ligoninė. Miesto Žydų Ligoninė Panevėžy. Rusų Našlaičių prieglauda Žaliajam Kalne. Kauno miesto Ligoninė. Lietuvių Valstybinė Prieglauda Kaune.

Rugsėjo mėn. Lietuvių Prieglauda Mickevčiaus g-vė 2, Kaune.Joniškio apskrities Ligoninė. Lietuvos Raudonasis Kryžius. Vaikų Klinika (Liet. R. Kr.). Apskrities. Našlaičių Vilniuje. Kamenduliuose Lietuvių Našlaičių Prieglauda. Žydų mokykla. (Gardino g-vė) Kaune. Rusų Našlaičių Prieglauda Vilniui. Ta mėnesį nemaža sušelpta pavienių asmenų.

Spalių mėn. Žydų Pabėgėliai Kaune. Vilniaus įstaigos ir varguomenė. Lenkų Pašalpos Komitetas Kaune. RusųNašlaičių Prieglauda Raseinuose. Žydų Mokykla Kaune. KaroLigoninė Kane. Šv. Kazimiero Seserų Prieglauda Pažaisly Lietuvių Našlaičių Prieglauda (Mickevičiaus g-vė) Kaune. Karo Ligoninė Šančiuos. Karo Ligoninių Gailestingosios Seselės. Žydų Prieglauda ir Mokykla Slabadoje. Lietuvių Motėrų Gynimo Komitetas Kaune. Armijos Venerinių Ligų Ligoninė Panemunėj. Lietuvių Našlaičių Prieglauda irElgetybas Mariampolej. Karo Ligoninė Kėdainuose.

Lapkričio mėn. iki 19 d. Lietuvių Našlaičių Prieglauda (Mickevičiaus gatvė). Kaune Lietuvoje Armijos Evakuacijos Punktai (sužeistiems kariškiams) Ukmergei. Karo Lauko Ligoninė Baisiogaloj(visai aprupinta 150 lovų). Lietuvių Našlaičių Prieglauda Pažaisly. L. Armijos Sanitarijos Skyrius Armijos Sanitarinis Traukinys Kaune. Armijos Sanitarijos Skyrius (Lietuvos Belaisviams Vilniuje). Belaisvių Stovykla Kaune (Lenkų belaisviams). Gimdymo Klinika Kaune (Lietuvos Raud. Kryž). Karo Ligoninė Kedainuose. Karo ambulatorija Kaune. Tą mėnesį pašalpos teikta pavieniams asmenims..

Iš šio nepilno surašo galima pastebėt, kad Amerikos Raud. Kryž. pašalpos teikė neskirdamas nei tautų nei tikėjimo. Kai lenkai puolė Lietuv.,padidindami jos vargus ir kančias, A. R. K. irgi padidino pastangas juos mažinti. Jis skubėjo lengvinti skausmus ten,kur jie labiausia reiškėsi—karo ligoninės. Vargu rasis ligoninė kuri nebut amerikiečių duosnumo patyrusi, nes kiek žinau, dar neviena ligoninė buvo sušelpta po lapkričio 19d. Palengvinti kovai su žiemos epidemijomis A.R.Kr. Lietuvos kariškiams daro dovaną — dezinfekcijos kameras.

Paviršutiniai suskaitė galima drąsiai sakyt, jog Amerikos R.Kr. daiktais išdalino Lietuvoj tik šiais metais į 500,000 dolerių vertės, kas šių dienų kursu sudaro 30-40 milijonų auksinų.Žymi ir brangintina auka.Kad aukų gauti nereikėjo nei Kaunan važinėti parsivežti; užteko A. R. Kr. sužinoti reikalo ir jis pats daiktus vieton siųsdavo.

Kauno skyrių veda A. R. Kr. leitenantas L. Bridges. Jam padeda visais norais ir keliais važiuoti nenuilstąs Dr. Desamaskoy. Šiaulių Skyrių veda Dr. Thomas. Tiedu skyriai priklauso nuo centro Rygoje, įrengto visoms Pabaltijos Valstybėms. Jį veda pulk. Ryan, dabar tarnybos reikalais išvažiavęs į Jungtines Amerikos Valstijas. Tas centras savu keliu priklauso nuo didesnio visai Europai centro, esančio Paryžiuje.

Visą tai norėjau išdėti tam, kad mes labiau mokėtum įvertinti Amerikos R. Kr. darbus. Iš to viso mes galime spręsti, kad Amerika nėra vien tik dolerio šalis.

Julius Kaupas.

CAMBRIDGE, MASS.

Valio, Sandariečiai.

Pasidėkavojant senai valdybai, kuri ištarnavo 3 metus A. L. T. S. 9-ta kuopa darbavosi tarp lietuvių visuomenės įeidama į visokių draugijų valdybas. Ne gana to, sandariečiai daugiausia surengė visokių linksmų vakarėlių, kaip tai: scenos perstatymų, koncertų ir t. t. Kaip kitais metais, taip ir 1920 m. Tautininkų Seimui, kuris buvo New Yorke, pasiuntė gerą auką ir laimėjo pirmą dovaną, gerą laikrodėlį, kurį pridavė M. J. Damijonaitis, buvęs "Sandaros" administratorius, už ką taria širdingai ačiu 9 kuopos nariai. Sausio 17 d., '21 m. buvo. Metinis susirinkimas, visus reikalus atlikę, išrinko naują valdybą: pirm. — S. Yeneliunas; pagelb. — J. Tamošiunas; sekretoriai — F. Yesutis ir V. Visminas; iždin. — J. Yeneliunas; globėjai — Niebra; korespondentas — J. Versackas. Linkime geros klotiės naujai valdybai, kad ir ateinančius metus galėtų gauti pirmą dovaną, pralenkdama kitas kuopas. Beto į šį susirinkima atsilakė kaipo svečiai, dabartinis "Sandaros" administratoriusK.J. Paulauskas ir A.J.Gotoutas. Buvo jiems leista pasakyti keliatas žodžių. Tarp kitko pabriežė apie dabartinį "Sandaros" stovį, kad reikia atmokėti morgičius, tad išleistos tam tikros paskolos notos. Čia ant vietos pasipirko S.Yeneliunas 2 notas, F.Yesutis 1,V.Visminas 1, 9 kuopa 2 notas. Tai dar tik pradžia, toliaus bus dugiau. Na, pažiurėsiume,kaip pasirodys kitos kuopos. Nejaugi ir šiame darbe gaus pirmą dovaną 9 kuopa,pagal narių skaitlių? Matysim, kas čia išdygs.

Trakietis.

AMERIKOS PASILIUOSAVIMAS.

Kad Amerika pasiliuosavo nuo Anglijos, ji turėjo tik tris milijonus gyventojų. Visu revoliucijos laiku apie trečia dalis gyventojų buvo priešinga revoliucijai ir bevelijo nešti Anglijos jungą. Parlamentas sumobili-

zavo armiją iš nuo 40,000 iki 50,000 žmonių, iš kurių nuo 17,000 iki 18,000 buvo samdininkai, Hersijiečiai. Trečia gyventojų dalis, t. y. visas milijonas visą laiką trukdė revoliuciją, vienok karštieji patriotai pergalėjo visas kliutis ir sutvėrė Suvienytas Valstijas Amerikoje.

Lietuva savo kovoje už liuosybę turi taipgi gana kliučių, bet turi ir karštų tėvynainių, tad ir jos išsiliuosavimas neabejotinas.

ATSILIEPIMAS Į ŠETIEČIUS.

Gerbiami Setiečiai
Amerikoje!

Šėtos valsčius Švietimo Komisija, kuri jau Šėtos valsčiaus ribose nuo kelių metų turi įkurusi 5 pradedamasias mokyklas ir vieną keturiaklasę. Vidurinę mokyklą su šmtų puikiai mokslus einančių vaikynų ir mergynų, sumanė Šėtoje statyti naujus 4 kl. mokyklai namus. Broliai ir seserys, nepagailėkite tam tikslui dolerių... Lietuvai reikia mokslo ir mokslo... Tuomet ji bus galinga, nenuveikiama! — Todel Tamstų prašome ir įgaliojame parinkti aukų. —

Gavę pinigus su nuoširdžiausiu ačiu nusiųsime atskaitą Amerikos laikraščiuose.

Neabejojam, kad Šėtiškiai Amerikoje, neliks nuo Remigaliečių, kurie tam pačiam tikslui apsiimę milijoniška sumą sudėti pinigų, pradėjo siųsti.

Pirm. **J. Misiunas,**
Už Sekr. **Kun. J. Karavičius.**

Adresas: Kauna gub., Kedainių paštas, Šėta, Šėtos valsčius, Švietimo Komisijos, pirmininkui Jonui Misiunui.

SO. BOSTON, MASS.

SVARBUS SUSIRINKIMAS.

S. L. Šv. Kazimiero Drg. laikytame metiniame savo susirinkime nutarė prisidėti prie rengiamų fėrų Lietuvių Labdarystės Drg., išrinko vyrus ir aukojo fėrams 20.00 dolerių, užgyrė komisijos raportą iš Gelbėjimo Dr-jos. Išklausė finansų apiskaitą ir remdamiesi tuomi, kad turi per virš 10 tukstančių turto pinigų, nutarė nuo Vasario 1 d., 1921 metų mokėti 8 dol. ligos pašelpos vietoj šešių. Kadangi visoj Naujoj Anglijoj musų draugija yra seniausia ir turtingiausia, ir tukstančius yra išaukojusi Lietuvos reikalams, mes norėtume atkreipti atydą visų vyrų, kurie norit priklausyti, ateikit pas mus: mes mokam 8.00 dol. ligos pašelpos į sąvaitę ir 200.00 pomirtinės už tą patį pinigą, ką kitur mokėsi. Musų susirinkimai buna Lietuvių name, kas ketvirtas nedėldienis kiekvieno mėnesio.

Sekr. **St. Mockus.**

SUSIRINKIMAI.

BRIDGEPORT, CONN.

A. L. T. Sandaros 15 kp. susirinkimas bus Vasario 1 d., utarninko vakare, L. U. Kliubo svetainėje, po No. 426 Broad St. Visi nariai ir narės, sandariečiai malonėkite atsilankyti į šį susirinkimą, nes turėsime daug svarbių reikalų.

Potokolų rašt.,
S. J. Eidukevičius.

PIRKITE LIETUVOS LAISVĖS BONUS!

DIDELIS TEATRAS

"GRAŽI MAGELIONA"

Keturių aktų šešių atidengimų melodrama.

Stato Scenoje
DAILĖS DRAUGIJA "VARPAS"
Įvyks Nedėlioje,

Vasario-Feb.6 diena, 1921 m.

LIETUVIŲ SVETAINĖJE,
354 Park St., New. Britain, Conn.

Prasidės 2-rą val. po pietų, duris atdaros no 1-os val.
Įžanga 35c. ir 50c. Ypatai.

Gerbiamieji! Kviečiame visus atsilankyti ant šio puikaus perstatymo, nes tai bus vienas iš puikiausių negu kada yra buvę, netik New Britaine, bet ir visoje apielinkėje, nes veikalas yra puikus, o varpiečiai yra prisirengę kuogeriausiai jį atlošti. Taigi kuris atsilankys bus pilnai užganėdintas.

Širdingai visus kviečia,
DAILĖS DR-JA "VARPAS".

DIDELIS LIETUVIŠKAS

BALIUS!

Rengia A. L. T. Sandaros 57 Kp.
SUBATOJE, SAUSIO - JAN. 29 DIENĄ, 1921 MET.
LIETUVIŲ SVETAINĖJE,
Linden Park, Naugatuck, ir Union City, Conn.
Pradžia 7:30 val. vakare.

KNYGŲ KATALOGAS.

"Sandaros knygyne dabar gaunamos šios knygos:

"Lietuvos Kariuomenė"

Parašė Karininkas **Ladislovas Natkevičius,** artilerijos vyresnysis Leitetenantas.

Telpa pilnas aprašymas tverimosi Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų, porą žemlapių ir keletas kariškių dainų su gaidomis.

Šita pirma tos rušies knyga lietuvių kalboje, turi rastis kožno jaunuolio skaitoma ir gerbiama. Kaina popieros viršais — $2.00. Ta pati gražiais audimo viršais $3.00.

Kariškių Kalendorius 1920 m.

Išleistas Kaune; Krašto Apsaugos Ministerijos Literaturos dalies leidinys. **Kaina 45 centai.**

Antano Smetonos gražus peveikslas, (11½ X 16) dabar yra gaunamas "Sandaros" ofise. Kaina **10 centų.,** į kitus miestus pašta pasiunčiant kaina **16 centų.**

GERB. M. PETRAUSKO.

Visi vėliausi muzikališki veikalai, dabar yra gaunami "Sandaros" knygyne.

2. **Lietuviškos Dainos,** III. sąsiuvinis. Mišriems balsams (kvartetams arba choramas). Antra laida. Telpa 6 įvairios dainos. Kaina **25c.**
4. **Girių Karalius.** Vieno veiksmo fantastiška opera. Lietuvių ir Anglų kalbose. 78 pusl. ..... **$3.00.**
5. **Eglė — "Žalčių Karalienė".** Žalčio ir Gulbė — dievaičio duetas. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... **75c.**
6. **Birutė — "Dievaičiai dievuliai",** Birutės aria, sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina .... **30c.**
7. **Aras.** Kvartetas: Sopranui, Altui, Tenorui ir Bassui..... **35c.**
9. **Kanklės.** Dvylika leidynių, trečių — 1919 metų. Kaina .... **$1.50.**
10. **Kregždelė.** Žodžiai V. Kapso. Duetas Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... **30c.**
11. **Vestuvės. — "Papuskie Vėjali".** Jaunosios Aria, Sopranui arba Mezo - Sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... **35c.**
12. **Mažas Muzikos Žodynėlis.** Tankiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai Anglų ir Lietuvių kalbose. 32 pusl. Kaina ..... **25c.**
13. **Aušrinės Keliais.** Čia telpa gražių eilių ir šiaip pasiskaitymų. Verta peskaityti kožnam mylinčiam klasiškus r a š t u s . Pusl. 79 ..... **50c.**
14. **Anderson Pasakos.** Čia telpa 11 gražių pasakaičiu su paveiklėliais papuoštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pusl. 82 ..... **25c.**
15. **A B C.** Pradžiamokslis rašymo ir skaitymo knygelė I. Sutaisė Mokytojas Juozas Damijonaitis. Kietais audimo viršeliais ..... **30c.**
16. **Aukso Veršis.** Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos mylėtojas. Pusl. 35 ..... **15c.**
17. **A. L. T. Sandaros** Principai ir Programas. Parašė Albinas Rimka. Pusl. 32 ..... **10c.**
18. **Eilės - Dainos.** Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės del deklamavimo. Pusl. 32 ..... **20c.**
19. **Gyvenimo Verpete.** Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. Pusl. 77 ..... **45c.**
20. **Girnikas - Pašakarnis,** pasakojimas ir "Begėdis Jonas", vaizdelis. Parašė Karolis Vairas. Pusl. 42 **25c.**
21. **Francijos Revoliucija.** Parašė M. Avietėnaitė. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveiklėliais. Pusl. 75 ..... **40c.**
22. **Kaip gyvena:** Latviai, Anglai, Suomai. Parašė M. Šalčius. Pusl. 65 ..... **20c**
23. **Kas iš kur pareina.** Trumpi pasakojimai apie kasdieninius žmonių vartojamus d a i k t u s . Pusl. 62 ..... **20c**
24. **Daktaras Kišeniuje.** Aiškus pamokinimai kaip užlaikyti sveikatą ir kaip nuo ligų apsiginti. Sutaisė M. Paltanavičia. Kietais audimo viršeliais. Pusl. 167..... **75c.**
25. **Ką daryti, kad sveiki butume** ir ilgai gyventume. Pusl. 32 .. **10c.**
26. **Kaip Japonai gyvena dabar.** Parašė Dėdė. Pusl. 48 ..... **10c.**
27. **Liudvikas Pasteris.** Žmonijos geradarys ir Jurgis Stefesonas. Geležinkeliai. Parašė M. Šalčius. Su paveikslėliais. Pusl. 48 ..... **20c.**
28. **Lietuvių - Latvių Respublika** ir šiaurės tautų sąjunga. Rinkinys straipsnių ir paskaitų parašytų Dr. Jono Šliupo. Išleista Stockholme 1918 m. Pusl. 162 Kaina **$1.00**
29. **Lietuvos Laisvė.** Trumpa peržvalga Lietuvių tautos politikos. Parašė daktaras Jonas Šliupas. Pusl. 47 ..... **10c.**
30. **Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje.** Gražus kapitališkas veikalas, išrodantis ponų lenkų apaštalavimą Lietuvoje. Lenkų kalba parašė kun. Kaz. Prapolainis. Iš Lenkų kalbos vertė gražia lietuviška kalba Patrijotas. Pusl. 264. Kaina tiktai **$1.00**
31. **Lietuvių Kalbos Gramatika.** Pradinėms mokykloms vadovėlis. Sutaisė mokytojas Juozas Damijonaitis. Pusl. 116. Perspausdinta iš trečios laidos. Kietais viršeliais **45c.**
32. **Lietuvos Gaspadinė.** Arba pamokinimas kaip valgius gaminti. Parašė Žmona. Pusl. 80 .....**30c.**
33. **Mulkinė ir Mulkytojai,** Dviejų veiksmų komedija iš Amerikos Lietuvių gyvenimo. Parašė Knyburys. Pusl. 35 ..... **10c.**
34. **Jaunuomenės** švietimas kitur ir pas mus. Pusl. 28. ....**10c.**
35. **Naujas Budas Išmokti Rašyti.** Sutaisė P. Mikolainis. Pusl. 30..**10c.**
36. **Pasnikai Lietuvoje.** Parašė K. Stiklius. Kaina ..... **05c.**
38. **Pažvelgus Atgal.** Socialogiškas Romanas Edwardo Bellamy. Vertė Pranas Siulelis. Rašėjas įsivaizdina kas bus 2000 m. sukakus, kaip viskas kitaip - automatiškai veiks ir tt. Pusl. 356. Kaina tiktai **$1.00**
39. **Politiškoji Ekonomija.** Kas ji yra ir ko mokina. Sutaisė V. K. Račkauskas Pusl. 84..... .**25c.**
40. **Pražuvo.** Vaizdelis iš gyvenimo. Parašė Karolis Vairas. Kaina..**10c.**
41. **Rojus ir Pažanga.** Senovės pasakojimai apie rojaus amžius ir rojaus šalis. Vertė V. K. R. Pusl. 112 .... **35c.**
42. **Šienapjutė.** Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiukaičio, muzika Miko Petrausko. Pusl. 24 .... **10c.**
43. **Trachoma** arba sergėkitė akis. Prie šviesos ir kiti naudingi straipsniai. Pusl. 100 ..... **15c.**
44. **Visas Svietas.** Žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai, statistiškos žinios. Sutaisė P. Mikolainis. Pusl. 156 ..... **20c.**
45. **Žodynėlis,** Angliškai - Lietuviškas. Sutaisė kun. P. Saurusaitis. Pusl. 199 ..... **35c.**

Užsisakant knygas, kartu reikia ir pinigus prisiųsti sekančiu adresu:

"SANDARA", Book Dept.,
327 E St., Boston 27, Mass.

KUR GAUTI "SANDARĄ"

Pavienius num. galima gauti kožną savaitę už 5 centus, sekančiose

BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavin, 24 Railroad Ave.
CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkeviče, 877 Cambridge St.
LAWRENCE, MASS.
Z. Jankauskas, 70 Lawrence St.
A. Ramanauskas, 101 Oak St.
CLEVELAND, OHIO.
"Dirva", 7907 Superior Ave.
P. A. Szukys, 2345 St. Clair Ave.
HAVERHILL, MASS.
S. Zavaldskas, 108 River St.
CHICAGO, ILL.
J. B. Aglinskas, 3238 S. Halsted St.
LOWELL, MASS.
N. Radavičius, 36 Gorham St.
MONTELLO, MASS.
A. M. Lanška, 672 N. Main St.
NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius, 255 Wallace St.
NEWARK, N. J.
P. Lukša, 314 Walnut St.
NORWOOD, MASS.
J. Pašakarnis, 1100 Wash. St.
WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemėkas, 797 Bank St.
WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury St.

JAU GALIMA GAUTI "SANDAROS" Administracijoje gerb. St. Šimkaus visus naujausius muzikos veikalus del piano ir solo. Vietos muzikos mylėtojai kviečiami į "Sandaros" knygyną atsilankyti ir pasiskirti sau tinkamus veikalus, kurių jau seniai pageidaujama buvo, dabar juos gavome, tiesiog nuo išleidėjo.

DOVANA

Didelę, $1 vertės, artistiškų paveikslų knygą duodame dovanai kiekvienam, kuris užsiprenumeruos MEILĘ ir ŠEIMYNĄ, puikiausią Meilės, Šeimynos, Dailės, Mokslo ir Juokų Žurnalą ir prisiųs $1.25

Pinigus siųskite money orderiu arba popierini doleri ir 25c stampu.

MEILE ir ŠEIMYNA
2023 St. Paul Ave. Chicago, Ill.

Bell Phone Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Ofiso Valandas;
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M.
Nedeliomis iki 4 po piečiu.

Didžiausias Knygynas

— TIK —

DARBO ŽMONIŲ KNYGYNE

Galima gauti visos Knygos. Reikalaukite musų Knygų Kataliogą. Siųskite musų Knygyno Knygas Lietuvon savo draugams ir giminėms. Kurie pirksite musų Knygyne Knygas siuntimui Lietuvon nuleisime pigiaus, duosime patarimą kaip siųsti, kad siuntinys pasiektų Lietuvą, be to mes parduodame laikraščius ir knygas tik ką atėjusius iš Lietuvos: "Socialdemokratą", "Lietuvos Ukininką", "Sietyną", "Aušrinę", "Mokyklą ir Gyvenimas", taipgi Knyga Kelias į Socializmą, kaina 50c.

Kreipkitės adresu:

J. B. AGLINSKAS,

3238 S. Halsted St., Chicago, Ill.

American Line

Tiesioginė linija iš New York įHamburgą.

Patogiausia kelionė į Lietuvą ir Rusiją. Didelis moderniškas dvejais šriubais laivas išplauks

MANCHURIJA Vasario 24 d., 1921 m.
MONGOLIA Kovo 10 d., 1921 m.

Trečia klesa iš New York iki Liepojaus $132.00
Trečia klesa iš New York iki Eitkunų $130.00

Trečios klesos pasažieriai mandagiai yra maitinami, dideliuose valgomuose kambariuose. Atskirus kambarėliai del moterų ir vaikų.

Kreipkitės į Kompanijos ofisą: 84 State St., New York, arba prie vietos agento.

ATYDAI VISUOMENES

Siunčiam pinigus į Lietuvą pagal dienos kursą, ir kam reikalinga — telegramu. Nusiuntimas greitas ir gvarantuotas. Laivakorčių Agentura į Liepojų, Hamburgą, Bremą, Rotterdamą ir Antverpą, į Lietuvą ir iš Lietuvos atitraukiam šeimynas.

Padarymas pasų kelionei ir kiti dokumentai, pavedime dalių, pirkime ir pardavime. Pinigus siųskite per pašto Money Order. Atsakymui pridėkte 2c. krasos ženklelį.

JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
TEL. GREENPOINT 4548. A. L. T. S. NARYS.

CUNARD LINE

Didžiausias Laivas Plaukentis Aquitania

išplauks Vasario 3 d., 1921.

Kabinetas kainuoja $180.00 ir karės taksų $5.00
3-čia klesa " $125.00 " " "

Į Charbourgą ir Southamtoną.

3-čia klesa iki Eitkunų per Hamburgą $130.40, pridedant 5 dol. karės taksų

Yra **Cunard** agentas Jusų mieste eikite prie jo.

MAGDE. "Ak, kaip man nežiti galvą! Išbandžiau visokius mazgojimus, trinkimus, muilavimus — ir viskas ant nieko nepagelbėjo nuo tu bjaurių pleiskanų... Man gėda net darosi!"
MARE. "Na, tai kam tau kęst beveikalingai! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir čysti. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvepiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą neniežinčią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laikejų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.

Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jųs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis, ar money order šiokiu adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Biznieriai, Garsinkites "Sandaroje"

Mes Galime Gauti Pilną Sumą už Jusų LIBERTY BONDSUS

Jeigu Jus turite Liberty Bondsus ir norite juos išmainyti ant pinigų, tai parašykite mums kiek turite, kokie bondsai. Mes gausime tiek, kiek jus užmokėjote. Rašykite šiuomi antrašu:

BALTIC STATES DEVELOPMENT CORPORATION

35 So. Dearborn St., CHICAGO, ILLINOIS.

Lietuviai Amerikoje

WORCESTER, MASS.
Prakalbos, Koncertas ir Aukos Lietuvai.

Sausio 16 d., 1921 m. Vietos Lietuvos Gelbėjimo Draugijos skyrius 54 surengė prakalbas ir koncertą. Kalbėtojai buvo N. Rastėnis ir K. Šidlauskas — abu iš So. Bostono.

N. Rastėnis kalbėjo dvejais atvėjais ir savo aiškioj kalboje karštai, jausmingai nupiešė dabartinį Lietuvos padėjimą, sugraudino ir užganėdino publiką. Buvo apie 300 ypatų ir visi ramiai klausė kalbėtojų kalbų.

Prakalbų tarpais buvo dainos, monologai, dekliamacijos ir piano solo, kurį paskambino A. Sataraniutė iš Lawrence. Malonu yra matyti ir girdėti jauną lietuvaitę taip puikiai išsilavinusią dailės srityje. Padėka tėvams už mokinimą savo vaikų.

Taipgi solistė P. Šarkaitė iš Cambridge'iaus sudainavo kelias dainas, palydint pianu A. Sataraniutei, už ką publika padėkavojo aplodismentais.

Vietos Moterų choras sudainavo kelias dainas, palydint L. Norbutui pianu. Taipgi ponia J. Jurėnienė su savo dukteria A. Jurėniute sulošė monologą, iš ko publika turėjo gardaus juoko. Dekliamavo Jurėnas ir A. Jurėniutė — sudekliamavo gerai. Į Liet. Gelbėjimo Draugiją įsirašė sekanti nariai, užsimokėdami po 2.00 ant metų: J. Ruškys, G. Beniulis, J. Pašakarnis, A. Kairiutė, J. Jurėnienė, M. Jurėnas, G. Jurėniutė, A. Jurėniutė, A. Jankunas. Viso $18.00. Smulkių $19.16. A. Jurėniutė sučėdyjo ir paaukojo Liet. našlaičiams $3.41. Viso 40.57. Iš laidų 11.80. Lieka $28.77.

Geistina daugiau tokių parengimų. Kad ir bedarbė, bet tikri lietuviai supranta reikalą.

Gelb. D. rašt., **J. Pašakarnis.**

NEWARK, N. J.
Užbaigiant darbas L. L. Paskolos Bonams.

Sausio 13 dieną buvo paskutinis susirinkimas Bonų stoties, ir likosi nutarta, kad užbaigti darbas, išduodant visų metų atskaitą Lietuvos Misijai. Stotis nutarė sušaukti viešą susirinkimą išduoti atskaitą pereitų metų ir atiduoti visą darbą ant liaudies išsireiškimų. Viešas susirinkimas turės teisę išrinkti narius į komitetą, arba perorganizuoti visą stotį, kad geriau sekęsi darbas tėvynės labui. Pareiškimas Liet. Misijos šiems metams yra tokis, kad bendradarbiai ir aukuotojai nenustotų savo geros valios, pakol tėvynėje musų broliams dar visko trūksta, ir kol mus tėvynė plėšikų rankose žįsta.

Lietuvos Misija su bendrais apielinkių nariais, Sausio 12 d. turėjo viešą vakarėlį, ir ten buvo kalbama kas link Lietuvos padėties, ir kaip butų geriau varyti darbas pagerinimui musų broliams Lietuvoje ir aukotojam Amerikoje arba kituose užsieniuose. P. Vileišis įneša ir prižada tą įvykinti, kad nuo kovo mėnesio jau reikia sukelti antra paskola, ir ta antroji paskola turinti buti kiek skirtingesnė nuo pirmosios paskolos. Pirmosios paskolos Bonų išmokėjimo terminas yra už 15 metų, o antroji paskola jau busianti kitaip išleisti, su trumpesniu terminu.

Tai matome, ar Liet. Misija nesirupina tėvynės reikalais. L. Misija negriauja fondus. Sako, turim dirbti, rankų nenuleisti, visi — netik katalikų fondai, bet neišskiriant nė komunistų, reikia duoti progą visiems.

J. A. Sprainis.

PEABODY, MASS.
Lietuvių Tarpe.

Šis miestelis yra kelios angliškos mylios į žiemius nuo Lynn'o. Lietuvių mažai priskaitoma — nedaugiau, kaip du šimtai gyventojų. Yra dvi pašelpinės draugijos: Šv. Juozapo Dr-ja ir L. Sunų ir Dukterų Dr-ja. Sausio 9 d. L. Sunų ir Dukterų Dr-ja miesto rotužės salėje buvo surengus vakarėlį: Pirmiausia buvo perstatoma parėdyta jauna mergaitė "Lietuvos Laisvė" ir dainuojama Lietuvos Himnas. Toliaus buvo sulošta du maži veikalėliai: "Katriutės Gentaras" ir "Jaunystės Karštis". Kita programo dalis susidėjo iš dainelių ir eilių. Režisieriavo p. M. Petkevičius. Vakarėlis buvo gražus ir pavyzdingas.

Čia turiu paminėti, kad W. Lynn'o Lietuvių Sunų ir Dukterų Dr-ja jei kada ką surengia, tai užkviečia rusus - bolševikus ir vieton Lietuvos Himno dainuoja "Internacionalą" ir "Sveiba buk nauja Rusija", tai reiškia, Lietuvos Sunai ir Dukters garbina naująją Rusiją, o pamiršta savo brangią tėvynę Lietuvą. Spręsk, gerbiamas skaitytojau, ar visos Lietuvos Sunų ir Dukterų draugijos yra vertos to prakilnaus vardo? Ir ar visi sunai ir dukteris eina savo Motinos - Lietuvos pareigas? Priešingai — ne! Tik iš vardo galime pasakyti, kad Lietuvos sunai ir dukters, bet praktiškai Lietuvos priešai.

Visur Dalyvaujantis.

NASHUA. N. H.
Lenkų Propoganda prieš Lietuvius.

Po Želigowskio užėmimo Vilniaus čia lenkai tuoj pradėjo varyti propagandą prieš lietuvius, o labiausia viena lenkė mergina, kuri rašinėdavo į vietos anglų laikraščius visokias nesąmones ant lietuvių. Be to, kadangi toji lenkė dirba Nashua Mfg. Co. ofise, tai ji stengdavos darbdaviams įkalbėti, kad lietuvių nei į darbą neimtų, nes, girdi, lietuviai bolševikai ir t. t.

Turiu priminti, kad virš minėtos lenkės tėvas priguli prie Liet. Šv. Kazimiero draugijos. Taigi kazimieriečiai privalytų atkreipti į tai atydą ir tuos lenkus, kurių vaikai persekioja lietuvius, turėtų iš draugystės prašalinti, nes tų propagandistų tėvai ir patys kalti. Gana, kad jau Lietuvoje lenkai musų pačių brolius smaugia, tai nors čia nereikia duotis, kad jie ant musų sprando jodinėtų.

Virš minėta draugystė yra gana turtinga, turinti iždė aplink 10,000.00 dol., o Lietuvos labui tai dar nėra paskolinus anei paaukojus nei vieno cento, gal but bijodama įžeisti tuos kelius savo narius lenkus.

Nashua's Lietuvys.

THOMPSONVILLE, CONN.

Gruodžio 26 dieną, 1920 metų buvo surengtos prakalbos L. L. Bonų Komiteto. Su prakalboms atvyko kun. Ambotas iš Hartford, Conn. Kalbėtojas apipiešė labai puikiai Lietuvos padėjimą, Uždrožė gerai grobikams lenkams. Ragino publiką, kad pirktų Lietuvos Bonus. Bonų parduota už $300.00.

Nors jau kelis sykius buvo surengtos prakalbos kas link bonų pirkimo, bet mus kietaširdžiams visai nerupi bonų pirkimas ir Lietuvos liuosybė. Ragino publiką gelbėti aukoms apginkluoti karžygius-šaulius, kurie narsiai gina Lietuvą nuo užpuolikų lenkų. Pasakė, kad apginklavimas vieno šaulio arba nupirkimas šautuvo apseina 10 dol., kulkosvydis apsieina 50 dol. Pertaukdamas kalbėtojas užklausė publikos katras pirmas nupirks šautuvą?

Šios ypatos pirko po šautuvą šauilams: Antanas Lopša $25.-00; Barbora Čilvinaitė $20.00; Jurgis Janulevičius $20.00.

Po dešimts dolerių aukojo: Bronius Čapulis, Jonas Miglinas, Jonas Cipkus, Marijona Čipulienė, Jonas Zigmontas, Karalius Miglinas, Blažis Buinickas, Petras Treigis, Aleksandra Alšauskas, Vincentas Čipkus, Rožė Žilinskienė, Jonas Raškevičius, Antanina Čapienė, Ona Augustinaitienė, Juozapas Gaigalas, Jonas Markeliunas, Ona Raguckienė, Barbora Pacaitienė, Marė Marcinkevičienė, Juozapas F. Makaveckas, Tamošius Kandrotas, Stasys Jakubauskas, Juozas Jatkevičius, Viktė Luščinskienė, Antanas Malinauskas, Juozas Gudaitis, Elzbieta Mockieliutė, Pranas Malinauskas, Pranas Ciganavičius, Antanas Ruseckas, Vincentas Banis.

Po penkis dol. aukojo: Kun. Ambotas, Antanas Butėnas, Ignas Grigaitis, Simonas Grigaliunas, Elena Valiuniutė, Jokimas Jucius, Marta Norutavičienė, Petras Valatka, Adomas Krasinskas. Kiti aukojo po 1 ir po 2 dol.

Viso $451.00. Visiems tariam širdingai ačiu už aukojimą.

L. L. P. Bonų Stoties Kom.

NAUGATUCK IR UNION CITY, CONN.
Bedarbei Prasidėjus.

Kitose kolionijose, kad darbai sumažėjo, tai žmonės pradeda skirstytis: vieni važiuoja ieškoti darbo į kitas valstijas, kiti susispietę į smukles, o treti į kokias "spykauzes" ir kovoja "už laisvę" traukdami čirvų tuzą į viršų.

Bet pas mus tai to nėra, nes musų žmonės jau numano, kad su čirvų tuzu laisvės nebus. Štai sumanė ir sutvėrė tam tinkamą komitetą ir atidarė mokyklą ir paskyrė du skyriu — vienas mažiems, kitas dideliems. Jau yra apie 125 mokinių ir labai pasekmingai mokinasi.

Bet dar yra ir kitokios nuomonės žmonių, kurie įsitikėję per daug į tą "moon shine" ir akis užsipylę vaikščioja. Patarčiau tiems žmonėms eiti į miesto svetainę Union City ir tenai praleisti laiką lengvai, negu su tom "rupužių ašaroms". Verčiau tą laiką pašvęsti mokslui, kuris pageris jumis kaipo žmones, antra, neskaudės jums galvos. O tuos pinigus praleiskit ant gerų knygų nusipirkimo arba užsirašykite sau laikraštį, prigulėkt prie Sandaros kuopos. Jau laikas tą čirvų tuzą padėti ir imtis geresnio darbo. Atminkit, kad jusų broliai ir sesutės Lietuvoje šaukiasi nuo jusų pagelbos. Mes, visi amerikiečiai, susipraskim ir paaukuokime Lietuvai, kiek kas išgalim, nes musų kareiviai šaukiasi pagelbos, ir visa Šaulių organizacija stoja į eiles, kad išvarius tą didžiausią Lietuvos priešą Želigowskį, kad daugiau nevargintų musų brolių, neniekintų musų seselių, kad tas priešas su savo nedorais kareiviais nemindžiotų mergaičių žalių rutelių. Mes susipraskime, papirkime kulkų. Atmink brolau ir sesuo, kad kur tu palikai gerus ir lygius laukus, dabar tenais Lietuvos ir tavo priešas sudarė didžiausias duobes, ir tenais liejasi kraujas už laisvę. Dar turim visi gero laiko, galim pasipirkti Laisvės Paskolos bonų, paaukuoti šaulių organizacijai ir t. t. tada sau ramiai miegosim.

Amerikoje yra lietuvių 775,-000, tai mes galime gerai pagelbėti Lietuvai. Turėdamas laiko suskaičiau, kad Amerikoje yra 425,000 lietuvių vyrų, ir tie rukindami cigaretus, sąvaitėje po 40 centų, suruko per penkerius metus už aštuonioliką milijonų dolerių. (Išeina daugiau. Imant apskritomis skaitlinėmis, vyras surukidamas už 40c. sąvaitėje, į metus (52 sąvaiti) surukys už $20.80, į penkerius metus surukys už $104. Tad 425,000 lietuvių į penkerius metus surukys daugiau kaip už 44 milijonus dolerių. **Red.**). O mes Lietuvai per 6 metus nepaskolinom nė penkių milijonų dolerių. Tai tau ir Lietuvos patriotai! Pirkim Lietuvos bonus, aukuokime Šauliams.

M. L. Masonis
Lietuvos Pilietis.

MONTELLO, MASS.
Kaip Klaida Įvyko.

Gruodžio 12 man bunant susirinkime Švento Roko Draugystės tulas komunistų veikėjas atsistojęs pagarsino — sako: "šį vakarą kalbės iš Norwood draugas Žiurinskas", ir ar aš nenugirdau, ar tas žmogus neminėjo, kad knygynas rengia ir minėtą vakarą. Nuėjau į svetainę. Jau kalbėtojas, tai yra draugas Žiurinskas kalbėjo apie Lietuvos valdžią, ir Lietuvos Respubliką išvadino "prakeiktomis" ir t. t. ir ant pagrindų sėdėjo, kaip pirmininkas, taipgi komunistas. Aš išpradžių nebuvau, kada perstatė kalbėtoją ir pamaniau, kad komunistai surengė, ir parašau į "Sandaros" 48 No. Mat prie dabartinio lietuvių judėjimo sunku ir įtėminti, kas rengia. Todėlei šiuomi ir pataisau, kad 12 gruodžio prakalbas surengė ne komunistai, bet "knygynas". Bet vistiek man labai įstabu,kad aš klaidą padariau nepaminėjęs "knygyno", tai draugijos kelia protestus, bet kodėl nekelia protesto prieš minėtą kalbėtoją, kuris taip įžeidė lietuvių tautą?Juk knygynas yra apšvietos draugija, o ne politikos, o kodėl Žiurinskas komu istų politiką ir taktiką minėtose prakalbose panaudoja ir t. t.?

Alexandra Vaitkus.

PROVIDENCE, R. I.
Iš Lietuvių Piliečių Sąjungos Veikimo.

Gruodžio mėnesyje susirinkime nutarė surengti kokią nors pramogėlę sušelpimui našlaičių Lietuvoje, tad ir tapo vienbalsiai nutarė, kad surengus balių ir dovanas, taipgi bus ir prakalbos su koncertu tam pačiam tikslui. Kaip aš girdėjau nuo rengėjų, tai jų tas prakilnus darbas gerai progresuoja; jau suviršo 1000 bilietų pardavė.

Tas visas pasilinksminimas bus sekančiose dienose: Sausio 21 d. bus prakalbos ir koncertas, ant rytojaus, Sausio 22 d., vakare 6 v., prasidės balius ir bus dovanos.

PASTABA: Šis darbas ne yra kokios partijos, bet yra bepartyvis, visuomeniškas ir patrijotiškas darbas, ir visas pelnas bus pasiųsta stačiai į Lietuvą, Lietuvos valdžiai, kad išdalintų visoms našlaičių prieglaudoms pagal daugumo vaikų, be skirtumo partijų.

Taigi jeigu iš vietinių lietuvių atsirastų koks pavienis ar partijos narys, kurs išdrįstų agituot arba trukdyt šitą taip prakilnų darbą, tai nepamirštas jis bus, viešai laikraščiuose paskelbtas, ir žinos jį visa Lietuva ir tos partijos našl. praranda savo dalį, ne del to, kad jie yra neverti to, bet už nuodėmę jų pasekėjų.

Pilietis.

P. S. Kalbės Liutkauskas, dainuos "Birutės" choras.

NEWARK, N. J.

Mažai yra tokių kolionijų, kaip Newark'as. Vietos lietuviai, ką užmano, vis savo atlieka. Gal dapildys ir L. L. P. Bonų kvotą, apie tai nėra abejonės. Vietos kolionija yra labai veikli, ir negalima užmesti, kad ji Lietuvos reikalais nesirupintų. Aukomis Lietuvai stovi augštoj vietoj ir praenkė daug skaitlingesnes lietuvių kolionijas. Tik visa bėda tame, kad keletas klerikalų, pro - lenkiško "Darbininko" pasekėjų, labai daug trukdė, nes jiems klerikališka partija svarbesnė už Lietuvos reikalus. Bet tuomi rimtesni katalikai piktinasi, o ypač No. 142 "Darbininko", lenkiška agitacija. Jei klerikalizmo nuodai butų netaip. dideli, tad Laisvės Paskolos bonų kvota seniai jau butų išpirkta. Bet kaip ten nebutų, visgi atsiranda lietuvių, kurie nepaiso tų lenkbernių, bet visomis išgalėmis dirba Lietuvai.

Newarke prasiplatino daugybė lapelių, kurie nurodo lenkų imperialistų šunybes Lietuvoje. Lapeliai spausdinti angių kalboj, rodo kruviną, ranką su paaiškinimu, kaip lenkų kariuomenė terioja nekaltus Lietuvos gyventojus. Taigi piešiniai parodo, kaip lenkų kariuomenė durtuvais naikina Lietuvos kudikius. Keletas dešimčių tukstančių tų lapelių paskleista po visą Newarką. Kas juos platina, tai misterija. Tik iš-po nakties nematomu budu, žiurėk, jau stulpai apiipinti. Vieni dingsta, kiti jųjų vietoj atsiranda. Amerikiečiai su noru juos skaito. Aišku, kad kovotojai už Lietuvos Laisvę visur darbuojasi.

Sandariečiai taipgi pabudo, veikliai organizuojasi. Gabesni jaunuoliai spiečiasi į Sandaros kuopą. Net rengiasi statyti scenoje didelius veikalus. Vietos A. L. T. S. kuopa buvo apmirus, bet, prašalinus ardytojus ir senus bepartyvius, viskas kaip ant mielių pradeda augti. Kuopai lenmta graži ateitis. Laikui bėgant nebus nė vieno apsišvietusio lietuvio į Sandarą nepriguliočio.

Newarkietis.

AMSTERDAM, N. Y.

Visokiais budais veikiama Lietuvos Liuosybei. Gruodžio 26 d., 1920 buvo vietinių lietuvaičių surengtas koncertas pobažnytinėje svetainėje. Koncentas susidėjo iš dainų, eilių, lietuviškų šokių ir trumpas juokingas veikalas buvo atloštas ir buvo monologai. Viską atliko vienos merginos. Visų rolės nebiogai sekėsi ir nemažai publikai juokų buvo.

Turiu pažymėti, kad eilutės ir dainos buvo pritaikintos prie lietuvystės budinimo. Kiek girdėjau, šis koncertas davė grynо pelno $48.00, kas ir liko pasiųsta Lietuvos gynėjams per Lietuvos Misiją. Abelnai sakant, koncertas pasisekė lietuvaitėms, ir publika liko patenkinta.

Sausio 1 d., š. m. Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija perstatė veikalą gan nemažą ir užimantį: "Veidmainystė ir Meilė". Veikiančios ypatos buvo sekančios: Prezidentas — J. Sinčius; Ferdinandas, jo sunus, — P. Plankis; Hofmaršalas— T. Švoba; Lady Milford — M. Žukauskaitė; Vurmas sek. — P. Grinis; Mileris, muzikantas — S. Ambrasas; Milerienė, jo pati — V. Kisieliutė; Luiza, jų duktė — Z. Kisieliutė; Senas Tarnas— J. Aleksandravičius; Jaunas tarnas — S. Jakas. Kiek esu tėmijęs, tai lošėjai savo užduotis atliko gan gerai, ypač tie, kurių buvo svarbesnės rolės. Tiesa, nuo jų reikalaut geriau net ir negalima, nes patys per savę išsimokino, nes pas mus nėra tikrų dailės mylėtojų, kurie veiktų su jaunimu ir pamokintų. Tik viena gali but rengėjam kaltė užmesta, kad sėdynių nepagamino užtektinai.

Užbaigus perstatymą buvo sugiedotas Lietuvos Himnas skambinant pianu p. Rakauskui.

Už įžangą, rodos, surinkta apie $155.00. Likęs grynas pelnas nutarta siųsti Lietuvos Šauliams per Lietuvos Misiją.

T. M. D. 144 kp. taipgi rengiasi sulošti teatrą "Daktaras iš prievartos", ir kitą, kurio nepamenu užvardyjimo.

Lietuvos Piliečių Sąjungos vietinis 40-tas skyrius gan gerai narių skaitlium auga pagal kolionijos didumą: narių jau turi 120.

Netoli nuo Amsterdamo mažoje kolionijoje Hagaman, N. Y. yra apie 30 lietuviškų šeimynų, tarp kurių yra gerų tėvynainių. Kokį tik svarbesnį darbą amsterdamiečiai lietuviai pradeda veikti, tai ir Hagaman lietuviai prisideda kiek galėdami. Yra ten keletas darbščių vyrukų, kurie veikia tėvynės labui ir daug dar žada veikti.

P. J. Lalas.

PROVIDENCE, R. I.
"Darbininko" Šmeižtas.

"Darbininkas" šmeižia L. P. S. ir tuos, kurie darbuojasi del tėvyn. Lietuvos. No. 148"Darb." patalpino korespondeciją iš Prov., R. I., kurioje labai juodinama ir šmeižiama čianykščių lietuvių veikimas. Reikia paklausti šmeižino - korespondento, katras pasiduoda save kokiu "Dzuku", kas pradėjo kelti pirmiaus triukšmą, ar ne bažnyčios klapčiukai, kuriuos šmeižikas savo koresp. taip išgiria, kad pirkęs bonų ir aukojęs aukas, o dabar, girdi, norįs atsiimti savo pinigus ir aukas. Tai jau aišku, kas prasikaltęs ir Lietuvos priešas, tai jau aišku Lietuvos priešų darbas.

Mat, dalykas toks, kad į Sąjungą priklauso visi parapijonai ir visi katalikai, katrie buvo pirmieji Sąjungos organizatoriai, o dabar patapę zakristijonai, mano griauti L. P. S. Iš kur ta jam siauraprotystė įlindo jų smegeninėn, nežinia, — ateitis parodys. Šmeižikas "Dzukas" toliaus sako, kad reikia nepamiršti, kad baimė turi dideles akis, bet musų "Dzukas" čionai neturėjo nė akių, nė ausių ir nežinojo, ką rašo, todel užsipuola ant Bagočiaus, Petrausko ir Lekavičiaus. Sąjunga dar prieš Bagočiaus prakalbą buvo pradėta organizuoti.

Kam kalbėjo p. Petrauskas, sausasmegenis turbut negirdėjo, buk maldavęs Pet., kad netalpintų į klerikalų laikraščius. Kaipo šmeižtais neužsiimančiam p. Petrauskui visai neapėjo ir nė vieno nemaldavo.

Šmeižikas toliaus rašo,buk Lekavičius aklas katalikas priguli prie parapijos ir jon užsimoka ir remia; tai kogi šmeižikas čionai nori nuo p. Lekavičiaus? Juk jis remia parapiją ir darbuojas tėvynės Lietuvos labui. Čia jau šmeižikui, matyt, pritruksta smegeninėj minčių,pats save pradeda kritikuoti: rašydamas vienoj vietoj išgiria p. Lek. ir vėl buk jisai, šmeižikas, pažįstąs kuom yra Lek. Mes visi Providence lietuviai gerai žinom, kad jis yra geras lietuvis ir rimtas žmogus. Bet kuomi yra šmeižikas, kuris šmeižia savo brolius lietuvius, tikrus tėvynainius, kurie dirba nenuilstančiai del tėvynės labo? Ir kodel "Darb." talpina šmeižtų bakterijas, katros griauja lietuvių vienybę ir meilę?

Toliaus šmeižikas "Dzukas" labai džiaugiasi, buk dabar gavęs šviežienos ir turėjęs gerus pietus, o po pietų pasitaisiusi jam smegeninė, ir tokiu budu jis jau galėjęs užbaigti pasekmingai savo korespondenciją. Tad jis baigdamas šmeižtų Bibliją priduria, buk vienas parapijonas, katalikas paaiškinęs, kad ir bolševikai gali prigulėti į L. P. S., o kaip važiuos į Lietuvą, tai Sąjunga nupirks jam boną ir buk tai vietos pirm. pritaręs

tam. Toliaus šmeižikas dar priduria, buk ir Anarkistai tuomi galėsią pasinaudoti, ir tėvynė tik apgailestautų.

Tliaus musų šm. persivalgiusiam šviežienos labai keistai atrodo, kad visi katalikai parapijon. į L. P. S. priklauso ir žino, ką tai reiškia "Lietuva Tėvynė Musų". Ją mes jau remiam visokiais budais, tik nežinia, kas atsitiks su šmeižikais ir ardytojais? Turbut Lietuva žinos Pilsudskio ir Želigowskio garbintojus.

Todel jeigu "Darbininkas' neatšauks šiuos neteisingus šmeižtus ir neišduos šmeižėjo (kadangi tas viskas yra grynas melas), tai ir Lietuva žinos.

Dar ir toliau "Dzukas" žabalioja apie vieną "įvykį", kaip jisai savo raštpalaikio atgalvyje užvardina, iš Lapkr. 14 d. visuomeniškų prakalbų ir protesto. Čia šmeižikas pradeda klaidžioti savo atsiminimais apie buvusias prakalbas, nurodydamas, buk ne L. P. S. ir ne L. L. Bonų stotis tas prakalbas rengė. Bet kad viršminėtos organizacijos rengė, tai yra faktas: lai pažiuri į plakatus su atviromis akimis, tai žinos, kur teisybė, kad nereiktų akių badyti su plakatu, ir tada pamatysi, keno triusu buvo surengtos prakalbos, tai jau aišku.

Bet "Dzukas" nepasako, kad ir minėtose prakalbose kėlė triukšmą tie gaivolai, apie kuriuos laikraštis "Dirva" yra teisingai aprašęs ir ten jokių šmeižtų nebuvo. Tai gali paliudyti Providence visuomenė. Turbut "Dzukas" dar nepamiršta, kad aukojusiųjų Lietuvos gelbėjimui aukas norėjo pasiųsti tie, kurie nebuvo prakalbų rengėjais, ir kas-žin kokiam tikslui jie tas aukas butų sunaudoję, jeigu visuomenė butų jiems ir aiškinimams įtikėjus. Mat visuomenė jau dabar turi plačias "akis" ir bijosi to dideliausio "katilo", Tautos Fondo, katrame yra apačioje didelė skylė, o po ja erdvės didžiausios, kad dar ir dabar Lietuvos Misija jokiu budu nesuranda, kur pinigai dingo ir dingsta aukoti Lietuvos reikalams. Čia "Dzukas" tyli, ir kiek atsipeikėjęs, nors aklas, vėl užlipa ant Bogačiaus, kad jis per daug lupa už prakalbas. Jis tiek ima, kiek suligsta su rengėjais, bet jeigu federacijos nariai apsiėmė kalbėt veltui, tik kelionės apmokėjimus, ir vėliaus pareikalavo tokios pat užmokestės, kaip kad ir Bagočius, tai "Dzukas" išduoda tą žmogelį, katras juos pasišaukęs pamokino tokios nešvarios praktikos, kaip tai savo žodį permainyti.

Tad raniga vietos lietuvius katalikus, kad nepamirštų to kiaurojo katilo ir liepia susiprasti. Tai jau mat lietuviai ir susiprato, nebalsavo už kiaurą katilą minėtose prakalbose, bet pavedė aukas vietiniam stoties komitetui, kad pinigus pasiųstų per Lietuvos Misiją Lietuvon, o ne į kokį Tautos Fondo kiaurą katilą. Lai buna šis pavyzdis ir kitoms kolionijoms — užsitikėti tik vietinėms valdyboms, o ne kokiems dolergaudžiams.

Parapijonas.

TOPSHOM, Me. Užsidarė popieros dirbtuvė vienai sąvaitei.

ALLENTOWN, Pa. Zinc Co. pradėjo dirbti pilną laiką. Bet ir čia darbininkams numušė 10 nuoš. algų.

UTICA, N. Y. The Savage Arms Co. pradėjo dirbti pilną laiką — po 8 val. dienoj.

LAWRENCE, Mass. American Woolen Co. pirmiau skelbė, kad nenumuš savo darbininkams algų, vienok nusižiurėjus, kad kitos kompanijos viena pro kitą apkarpo darbininkų algas, ir Am. Woolen Kompanija paskelbė, kad nuo sausio 17 d. nukirs mokestis ir tai net ant 22½ nuošimčio. Numažinta mokestis užgauna 20,000 darbininkų.

Oficiales Atskaitos.

AUKOS LIETUVOS RAUDONAJAM KRYŽIUI.
(Per Lietuvos Misiją).

Nuo Gruodžio 1 dienos iki Naujų Metų.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Rem. Draug., per kun. J. Petraitį, pirm., čėkį markėmis	400,000 markių
Auka Jurgio Skingailo, BOX 77, So. Jamesport, L. I., N. Y.	$301.00
Surinkta auka per M. Tarabildą, 165 Cleveland Ave., Batavia, Ill.	11.50
LRKR. 174 skyr., per Sekr. M. M. Buinicką, 388 Pleasant St., Northampton, Mass.	50.00
Surinktos aukos per J. M. Liutkauską, 3423 So. Halsted St., Chicago, Ill.	91.36
Liet. Gelbėtojų Draug., per Joną Urbą, 135 West St., Westville, Ill.	63.23
Pelno Vakarienės prisiųsta, per A. J. Koniušį ir J. Bravinską iš Phila., Pa.	25.00
Surinkta aukos per Dr. J. Šliupą, Northampton, Mass.	16.50
Auka per N. Brobauską, 19 N. 2nd St., St. Charles, Ill.	10.00
V. Čiparis, 3730 Elm St., Indiana Harbor, Ind.	5.00
Skakauskas iš Chicagos	**10.00**
Pr. Žukas iš Chicagos	1.00
Ad. Valentukevičia, 146 Richardson St., Brooklyn, N. Y.	5.00
Liet. Brolių Draug. No. 1, Town of Lake, Chicago, Ill.	50.00
Lietuvos Vyčių 55 kp., per A. Glemžą, 3901 Fir St., Indiana Harbor, Ind.	50.00
Liet. Raud. Kryž. Rem. 95 Skyr., per ižd. P. Stulginską, 126 N. Grant Ave., Duquesne, Pa.	25.48
Per pasidarbavimą D.L.K.V. Draug., per A. Tamkutonį, 15 — 155th St., Hammond, Ind.	63.40
Draug. Lietuvos Mylėtojų, per J. Karpų, 1324 So. 50th Ave., Cicero, Ill.	32.80
LRKR. Drg. Skyr., iš Melrose Park, Ill.	3.00
K. Užnis, 35 Francis St., Ansonia, Conn.	5.00
Surinktos aukos per L. L. P. Stoties, Sekr. J. Kanlaičius, P. O. BOX 327, Rumford, Me.	41.45
Benediktas Serva, 9 State St., Port Plain, N. Y.	15.00
Šv. Mateušo Draug., per B. M. Butkų, 840 W. 33rd St.,	33.25
Antanas Juškalis, 717 W. Long Ave., Dubois, Pa.	2.00
Lietuvos Gelbėtojų Draugija, per Dr. S. Sapraną, 853 Bank St., Waterbury, Conn.	10.00
Šv. Onos Draug., P. O. BOX 1312, Melrose Park, Ill.	50.00
Lietuvos Pašalpos Kliubas, 1505 So. 51st. Ave.,	5.20
M. Vitaitis, 937 Washington Ave., Braddock, Pa.	50.00
Susiv. L. Kar. 5 kp., J. Masulis, 8730 Houston Ave., Chicago, Ill.	50.00

Viso aukų priimta nuo 1-mos gruod. iki Naujų Metų ..... 1081.17 ir 400,000 markių

Visos aukos buvo siunčiamos Lietuvon tuoj po apturėjimo. Bendrai imant pasiųsta 472,615 auksinų. Aukos nuo 1-mos gruodžio, 1920 m. buvo jau garsinta laikraščiuose.

JONAS ŽILIUS,
Lietuvos Misijos Iždin.

AUKOS LIETUVOS NAŠLAIČIAMS PER SOC. APSAUGOS DEPART. IR D. ŠLEŽEVIČIENĘ.
(Nuo 1 Gruodžio iki Naujų Metų).

S. L. A. 208 kp. prakalbose, surinktos aukos, per Petraitienę ir Gatkauskienę, Chicago, Ill.	$111.25
Surinkta per prakalbas aukos, prisiuntė A. J. Bredickas, Chicago, Ill.	313.75
Surinktos aukos per J. Adomavičią ir A. Kurgelį, 638 Hade Ave., Shelton, Conn.	76.85
Nuteriotų Dr. L. Komitetas, So. Boston, Mass.	20.00
Surinktos aukos per J. Baltušinską, 164 Denver Ave., Bridgeport, Conn.	16.00
Am. Jaunų Lietuvaičių Kliubas, per sekr. K. Sirbiką, 22 Locust St., East Lynn, Mass.	25.28
Bridgeport, Conn., per Dulbį,	60.00
Baltimore, Md., per Pečkį,	73.62
Stamford, Conn., per Londarą,	1.00
Iš Centralio Komiteto Ženklelių, per A. S. Kuizin, 5410 So. Richmond St., Chicago, Ill.	32.50

Viso aukų priimta nuo 1 Gruodžio iki Najų Metų 856.25

Viso labo pasiųsta Lietuvon 59,676 auksinų.

JONAS ŽILIUS,
Lietuvos Misijos Iždininkas.

AUKOS LIETUVOS KARIUOMENEI.
(Nuo Liepos pradžios iki Spalio 20 dienos, 1920 m.).

Newark, N. J. per Akelį	$181.68
Pittston, Pa. iš L. L. A. Seimo, per Paukštį	42.35
Paterson, N. J., per Sprainaitį,	205.00
Chicago, Ill., Šveikauskas,	6.00
S. Boston, Mass., Jankauskas,	10.00
Kontezano, Wash., A. Kampas,	5.00
Chicago, Ill., Šveikauskas,	4.00
Providence, R. I., per Karpavičių,	100.00
New Haven, Conn., per Cibulską,	10.00
Chicago, Ill., Feliksas Genis,	126.00
Thompsonville, Conn., Lith. War. Relief Committee,	223.00
Bristol, Conn., per Urnevičių,	66.60
Worcester, Mass., Vincas Loda,	15.25
Paterson, N. J., per Sprainaitį,	33.00
Išviso,	1027.88

Viso labo pasiųsta Lietuvon $435.03 ir 35,450 auksinų.

JONAS ŽILIUS,
Lietuvos Misijos Iždin.

LIETUVOS REIKALAMS.
(Nuo Kovo 21 d., 1920 iki Naujų Metų).

Plains ir Minersville, Pa., per J. Darius	$26.43
Indiana Harbor, Ind., per Čiparas	20.00
Atlasburg, Pa., Juozo Plečkaičio	5.00
Paterson, N. J., per kun. Žilių	42.68
Philadelphia, Pa., per Miklą	10.00
Westville, Ill., (Urargon)	53.34
Waukegan, Ill., Leškis	24.50
Terre Haunte, Ind., per Palekaitis	5.00
Waterbury, Conn., P. Bekeris	50.00
Pittston, Pa., per S. A. sekr. Paukštį	37.25
Hammond, Ind., P. Paplauskis, W. S. S.	10.00
Bridgewater, Mass.,	1.25
Chicago, Ill., (Dr-jos. Apšvietimo Brolių),	52.50
West Harvey, Ill., per Yutel	22.50
Paterson, N. J., per Sprainaitį	43.00
Amsterdam, N. Y. (lėšoms knygų pasiųsti Lietuvon),	3.82
Per paveikslų rodymą (Vaškas):	
Mahanoy City, Pa. (Lapinskas),	15.85
New Philadelphia, Pa., (kun. Mazuras),	9.50
E. Vandergrift, Pa. (Jakavičius),	18.65
Indiana Harbor, Ind. (Ciparas),	50.00
Wilkes Barre, Pa. (Stulgaitis),	13.95
Bayonne, N. J., (per Sedvykį),	38.05
Chicago, Ill., "Varpo" organizacijos pinigai	1830.15
Westville, Ill., aukso	15.00
Išviso,	2388.42

Viso labo pasiųsta Lietuvon $1830.15, — 126,000 auksinų ir 15 dolerių auksu. Lieka Misijos iždė 1921 m. — $543.27 ir 10 dolerių War Savings Stamps.

MAJ. P. ŽADEIKIS,
Už Lietuvos Mis. ižd.

ĮVAIRIOS AUKOS.

a) Norwood, Mass., N. L. Draug. Kom. L. St. Seimo Pirm. A. Stulginskui	$300.00
b). Paterson, N. J. surinko perlojiečiai, del Perlojaus Šaulių burio	440.66
c). Tamaqua, Pa., per kun. Gudaitį del sužeistų kareivių	$500.00
del Šaulių	300.00
Per Prezid. Smetoną, bendrai	800.00
d). Baltimore, Md., Liet. Taryba— našlaičiams, per Soc. Apsaugos Depart.	800.00
e). Boston, Mass., iš Nut. Liet. Draugų Kom., per Soc. Apsaugos Depart., nukentėjusiems nuo karo	2000.00
Išviso	4340.66

Viso labo pasiųsta Lietuvon 3,600 doleriais ir 48,450 auksinais.

MAJ. P. ŽADEIKIS,
Už Liet. Mis. Iždin.

AUKOS GYNIMO KOMITETUI.
(Per Lietuvos Misiją).
(Nuo Lapkr. 6 dienos iki Naujų Metų).

Ashland, Wis.	$143.00
Atlasburg, Pa.	89.00
Auburn, Ill.	178.50
Akron, Ohio.	314.35
Ansonia, Conn.	265.00
Akron, Mich.	20.00
Burgettstown, Pa.	66.00
Batavia, Ill.	118.50
Brooklyn, N. Y.	3.62
Braddock, Pa.,	408.73
Bremerton, Wash.	39.00
Buffolo, N. Y.	19.00
Baltimore, Md.	2,525.00
Bulpitt, Ill.	219.00
Bemis, Wash.	10.00

(Bus Daugiau).

Dr. Tessmer
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
viršui "Iver Johnson" kautuvės
Patyręs dentistas, prieinamos kainos. Atdara subatoms po pietų. Nedėliomis pagal sutartį. Telephonas Park 3310.

Tel. S. B. 2488
DR. J.C. LANDŽIUS - SEYMOUR
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
366 Broadway, S. Boston, Mass.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS
Žinomas senas biznierius
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South Boston, Mass.
ATIDARĖ visokių produktų krautuvę, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.
Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.
H. CABITT,
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Nauja Eilių Knyga
Svetimoj Padangeje Pasualio Verpetuose
Knyga didelio formato: 7X10 colių, 200 puslapių, gera popiera ir graži spauda, papuošta su daugeliu venetų ir autoriaus paveikslu.
Eilės, dainos ir prietikiai, šešiuose skyriuose. Viso telpa porą šimtų įvairių eilių.
Parašė ir išleido A. J. JOKUBAITIS
Kaina knygos $2.00, bet del sandariečių mes parduosime per 30 dienų tiktai po $1.25, todel, pasinaudokite šia proga, užsisakykite tuojaus šią knygą, tuom pačiu paremsite "Sandarą."
Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite:
"SANDARA"
327 E St., Bank Bldg., Boston 27, Mass.

Lietuviškos Atvirutės
"Sandaros" Knygyne dabar gaunamos sekančios tikrai lietuviškos atvirutes:
KAINA — 2 UŽ 5c., 12 UŽ 25c.
1. Lietuvos Ukininko Grinčia,
2. Lietuvos Ukininko Namas,
3. Lietuvos Ukininko Vaizdelis,
4. Vilniaus reginys, žiurint nuo Vilijos,
5. Vilniaus Katedros Bažnyčia,
6. Petro Rimšos "Artojas",
7. Šiaulių miesto rinka,
8. Vasarinis Vilniaus Teatras,
9. Petro Rimšos "Močiutė",
10. Trakų pilies griuvėsiai,
11. Gedimino pilies gruvėsiai,
12. Gedimino kalno vaizdelis,
13. Trakų ežeras ir pilis,
14. Sodžiaus vaizdelis "svečių belaukiant",
15. Šv. Onos Bažnyčia Vilniuje,
16. Dr. V. Kudirka Lietuvos Rašytojas,
17. Lietuvaitės, gražus vaizdelis,

Taipgi sekančios: po 5c., 6 už 25c.:
18. Mikas Petrauskas, liuoso meno dailininkas,
19. Dr. V. Kudirka, Lietuvių rašytojas,
20. Simanas Daukantas, Lietuvių Istorikas.

Į kitus miestus pašta mažiau 4 nesiunčiame. Perkupčiam leidžiam gerą nuošimtį. Pasiskubinkite kol yra. Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite:
"SANDARA"
327 E STREET, BOSTON 27, MASS.

KAS NAUDOJA PAIN-EXPELLERĮ?

Darbininkas naudoja palengvinimui skaudamų muskulų nuo įtempto sunkaus kasdieninio darbo.
Ukininkas naudoja jį ir negalėtų apseiti be jo. **Pain-Expelleris** laikomas garbingoj vietoj kiekvieno ukininko namuose, kur gali atsitikti netikėtas staigus ligos užpuolimas, nelaimingas atsitikimas ir daugybė kitų nelaimių ištikti.
Dirbtuvės darbininkas naudoja **Pain-Expellerį**, nuo pečių skaudėjimo, skausmo šone, šalčio ir kitų mažų nesveikumų, kurie grumoja pertraukimu galimybės uždirbti kasdieninę duoną.

Angliakasys naudoja **Pain-Expellerį** nuo reumatiškų skausmų, strėnų diegimo, neuralgijos ir kitų atsitikimų jo pavojingam užsiėmime, kad užlaikius savo sveikatą ir energiją.
Namų šeimininkė naudoja **Pain-Expellerį**, kuomet vaikai nupuola ir susimuša— nuo musių įkandimo ir kitų vabalų įgilimo ir ten, kur geras linimentas reikalingas.

Visi naudoja **Pain-Expellerį**.

Vietos žinios.

SVEČIAI.

Šią sąvaitę "Sandaros" red. atlankė sekantieji veikėjai waterburiečiai: P. Tiškinas ir J. Tverijonas, naugatuckiečiai: F. Vilkas, M. Petraitis ir M. Masonis. Šis pastarasis pasižadėjo buti "Sandaros" agentu. Taipgi ir p. A. Zdažinskas iš New Haven, kuris paaukojo 1.00 spaustuvės skolų išmokėjimui ir apsiėmė buti "Sandaros" agentu.

DISKUSIJOS.

Sausio 28 d., š. m., pėtnyčios vakare, bus diskusijos A. L. T. S. 7 kp. svetainėje, 327 E St., So. Boston. Tėmos sekančios: 1) "Kas didesnę naudą atneša, ar diskusijos, ar prelekcijos". 2) "Kaip geriau išlaimėti kriaučių streiką?". Šiuos dvi tėmos bus diskusuojamos.

Tad visi, be skirtumo lyties, tikėjimo ir pažvalgų, malonėkite atsilankyti.

A. L. T. S. 7 kp. **Komisija.**

MASINIS MITINGAS.

Pasekme judošiško skundo mųs gerb. kompozitorius Mikas Petraskas yra neįleidžiamas į Aemriką. Kadanjokią politiką ir darbavosi gi tas žmogus nėra kišęsis į vien tik muizkos srityje, ir kadangi visų kitų tautų artistai yra liuosai įleidžiami į Ameriką, tad netik skaitlingi p. Petrausko draugai, bet ir lietuviška visuomenė užsigavo skriauda padaryta jai, kad yra skriaudžiamas jos artistas. Delto Lietuvių Ukėsų Dr-ja, kaipo susidedanti iš viemų šios šalies piliečių, sušaukė visų Boston'o lietuvių masinį mitingą į Lietuvių Svetainę ant sausio 23 d., kad išnešti Rezoliuciją, reikalaujančią nuo Suv. Valstijų tuojaus įleisti p. M. Petrauską į Ameriką.

Susirinkimą vedė draugijos pirmininkas L. J. Stasiulis. Kalbėjo visa eilė p. Petrausko draugų: S. Norkunas, N. Rastėnis, V. J. Šliakys, K. Šidlauskas, Ivaškevičius ir kiti. Susirinkime buvo Masschusetts senatorius McDonald, kurs pasižadėjo dėti pastangas, kad p. Petrauskui tuojaus butų duotas leidimas įvažiuoti į Ameriką. Angliškai kalbėjo da p. Sanders.

Reikia patėmyti, kad surengimui šio masinio mitingo daug pasidarbavo p. Venis.

Susirinkimas vienbalsiai priėmė sekančias Rezoliucijas:

REZOLIUCIJOS.

Masiniame susirinkime, laikytame Dahlgren svetainėje, E gatvė, South Boston, Mass., sausio 23 d., 1921 m., priežiuroje So. Bostono Lietuvių Ukėsų Draugjos užtariant už Miką Petrauską, kurs dabar yra Londone, laukdamas pasporto sugrįžimui į Suv. Valstijas, kuris pasportas, kaip mes supratame, jam yra neišduodamas, nes kas-žin-kas mums nežinomas yra pranešęs Valstijos Departamentui, buk Mikas Petrauskas esąs bolševikas. Delto mes, So. Bostono Lietuvių Ukėsų Drjos nariai ir p. Miko Petrausko draugai,, čia susirinkę skaitliuje apie 1500 griežtai pareiškiame, kad p. Mikas Petrauskas nėra bolševikas ir pasakome, kad,priešingai, p. Mikas Petrauskas yra pagirtinas ticsas užlaikąs asmuo, kurio pasielgimas, jam esant tarpe musų, buvo visada pagirtinas, ir mes esame pasirengę, jei butų reikalas, sudėti tame prisieką, idant pertikrinti Valtijos Departamento valdininkus link p. Miko Petrausko pabudžio gerumo, ir

Toliaus lai buna nutarta, kad šių rezoliucijų kopijos butų nusiųstos Suv. Valst. Senatoriui Henry Cabot ir David I. Wash, ir Valstijos Departamentui Washington, D. C., ir kongresmonui James A. Gallivan.

(Pasirašo),

Leo. J. Stasiulis, pirm.
Anthony M. Latvinskas,
Sekr.

Padengimui susirinkimo iškaščių surinkta $21.81. A. Armanavičius aukojo 3.00. Po $1 aukojo: M. Brašanienė, V. Galubickas, J. Norkunienė, J. Sokas, A. B. Muraška, M. J. Venis, S. Norkunas, V. P. Jankauskas, K. Sungaila ir J. Gricas.

GENERALIS KRIAUČIŲ STREIKAS BOSTONE.

BOSTON, MASS., sausio 10 d., 1921 m. Grand Opera House, Dover ir Washington, Sts. buvo masinis susirinkimas visų Bostono kriaučių, kurie sušaukė Joint Board A. C. of A. Bostono skyrius. Pirmininkas perstato kalbėti lietuvių delegatą drg.B. Skerstoną, kuris nurodė dabartinio kriaučių lokauto priežastis. Antras kalbėjo Bostono kriaučių generalis manadžerius Miller. Jojo kalba sukėlė didelį entuziazmą tarpe susirinkusiųjų. Toliaus kalbėjo italas, manadžerio pagelbininkas Ramulio, kuris savo energinga kalba užinteresavo italus darbininkus. Žydų kalba sakė prakalbas Brolis Bengerman. Po prakalbų visi kriaučiai atsistojimu nutarė atsakyti į fabrikantų lokautą generaliu streiku. Tam tikslui lkosi vienbalsiai priimta rezoliucija laikyties visiems vienybėje prieš darbininkų neprietelus - fabrikantus.

STREIKO PRADŽIA, IR KAIP JIS VIRTO GENERALIU STREIKU.

Talbot Co. darbininkai iš dviejų šapų buvo išmesti iš dirbtuvių per tulą laiką. Unija buvo pasiuntusi keletą reikalavimų Talbot Kompanijai, idant ši duotų darbo visiems, nežiurint kiek dienų į sąvaitę bus galima dirbti, bet kompanija paskutiniu laiku davė atsakymą: "Ką mes norime, tą mes darome." Tuomet unija į tokį Talboto kompanijos pasielgimą nutarė išvesti visus jo darbininkus į streiką, kurie jau streikuoja apie 15 sąvaičių. Kadangi buvo da keletas šapų, kuriose po keliatą darbininkų dar dirbo, bet unija matydama, kad streikas laimėt bus sunku, kuomet vieni dirbs, o kiti streikuos, tad Sausio 10 d., 1921 m. nutarė paskelbti generalį streiką, ir išėjo visi darbininkai į kovą prieš savo neprietelius.

M. Ceikus,
J. J. Peldžius,
J. A. Žerdeckas.

SMAGUS VAKARĖLIS.

Sausio 19 dieną Atlaso ir Audinyčių bendrovės buvo parengę vakarienę, kurioj dalyvavo nemažas burelis lietuvių ,ir svečių iš kitų miestų. Vakarienė buvo su lietuviškais valgiais, kuriais buvo galima ir išalkusiam prisisotinti. Bet nematau reikalo daug apie ją kalbėti, nes žmonės atsilanko daugiau del to, kad smagiai laiką praleisti, arba kitaip sakant, kad po sunkaus darbo atšipusiais jausmus paaiš trinti, o rengėjai ir stengėsi visus atsilankiusius užganėdinti.

Pradėjus programą, vakaro vedėjas p. Klinga po trumpos įžanginės kalbos perstatė kitus kalbėtojus. Kalbėjo "Sandaros" redaktorius V. J. Šliakys ir administratorius g. Paulauskas, "Keleivio" redaktorius J. Neviackas, p. Radavičius, p. P. Tiškinas ir du anglu.

Visi gerbiami kalbėtojai kalbėjo trumpai, bet daug pasakė, vieni juokų, kiti karščios teisybės, bet visi baigė linkėdami lietuvių bendrovėms pasėkmių. Klausytojai visus sutiko ir palydėjo gausiais aplodismentais.

Toliaus prasidėjo muzikalė dalis programo, kurią išpildė šie asmens: p. Augustinas sudainavo solo, akompanuojant panelei O. Raulinavičiutei. Antra sudainavo solo panelė Grybaitė, pianu akompanuojant jaunesnei seselei. Dainininkai buvo iššaukti po kelis sykius, mat jų balseliai ir dainos visiems patiko.

Pertraukus muzikalę programo dalį buvo perstatytas dar vienas kalbėtojas, kuriam pasiskyrus tėmą buvo galima suprasti, kad kalbos galo nebus, tai klausytojai pradėjo nerimauti, nes buvo vėlus laikas. Kiti pradėjo skirstytis namo. Kurie pasiliko, taipgi tankiai žiurėjo į laikrodį, kad nepavėlavus trukio. Kalbėtojas patėmyjęs, kad mažai kas atkreipė atydą į jo kalbą, pradėjo klausytojams adresuoti tokius komplimentus, kokius ne kiekvienas vežėjas drįstų pasakyti arkliui. Jo vardo neskelbsiu šį sykį, nes pagal švento rašto reik pirmas prasižengimas atleisti, kol nepapildys daugiaus, o ateityje gal pasitaisys, nes pas jį norai geri, tik reikia mažiau egoizmo, o daugiau ėtikėtos. Kur nekalbėsi ir ką nekalbėsi, visur reikia mandagumo, nes publika nėra tos švento Antano žuvys,kurias galima butų kolioti.

Ten Buvęs.

NAFTOS ĮVEDIMAS.

Senovėj žmonės žibindavo visokiais aliejais, lajum, vaško žvakėmis ir, kaip Lietuvoje, balanomis. Kerosina pradėjo žibinti pusėje 18-tojo šimtmečio. Gazas ir elektra da vėliau atsirado.

SKUBINA LIETUVIAI Į LIETUVĄ.

JUOZAS MITRIKEVIČIA išvažiuoja Lietuvon **12 d. Vasario, š. m.** su laivu **"Lapland"**, su juomi važiuoja apie 100 lietuvių. Laivakortė $112.50 nuo New Yorko iki Eitkunų. Mes parupinam pasus ir reikalingas vizas tų šalių, per kurias važiuojat reikalinga turėti. Musų žmogus pasitinka ir praleidžia iki laivui ir išNew Yorko iki Kauno. Norintieji suspėti kartu keliauti, priduokite pasus tuojaus del reikalingų vizų.

Vardai pasažierių, kurie keliaus ir **turi jau vizas:**

J. Palionis, M. Palionienė, L. Černius, B. Vaitkus, J. Kaunas, A. Rutkauskas, D. Rutkauskienė, A. Rutkauskaitė, K. Minkovski, J. Minkovski, A. Bekšas, M. Bekšas, O. Biekšaitė, J. Misevičius, P. Misevičienė, T. Misevičia, J. Misevičiutė, B. Raulinaitis, M. Raulinaitienė, B. Raulinaitis, V. Raulinaitis, J. Kučka, L. Kučkienė, P. Ozbutas, P. Repšus, A. Mockus, B. Mackienė, D. Burokas, U. Burokienė, A. Vozgirdas, V. Šaltis, P. Matulis, F. Stundis, J. Klevas, A. Klevienė, Ida Kleviutė, J. Puras, K. Purienė, J. Genevičia, A. Genevičienė, J. Genevičia, A. Genevičiutė, J. Rikert, F. Goldberg,A. Briedis, A. Rikert, Z. Rikert, J. Žėkonis, K. Žėkonienė.

PETRAS BARTKEVIČIA musų Banko direktorius išplauks su kitu gana skaitlingu rengiamu buriu 19-tą dieną Kovo laivu **"Lapland"** ir vežš pasažierius iki Kaunui.

Su visais reikalais kreipkitės į

BALTIC STATES FINANCE CORP.
357-359 Broadway,
So. Boston, Mass.

EXTRA! EXTRA!

DEL VISŲ!

Taisau visokius čeverykus vyrų, moterų ir vaikų. Gali vaikščioti taip kad su naujais. Padarau stiprai ir gerai ir pigiai. Užeikit del persitikrinimo. Visiems patogi užeiga, arti Lietuvių Svetainės.

A. ABAZORIUS,
301 E. St., So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ FILMŲ BENDROVĖS nauji paveikslai iš Lietuvos bus rodomi:

Utarninko ir Seredos vakarais, Sausio 25-26 dd. Lietuvių Šv. Alfonso Salėje, Saratoga ir Park Ave., Baltimore, Md.

Subatos ir nedėlios vakarais, Sausio 29-30 dd., Lietuvių pobažnytinėje salėje, Chesnut St., Plymouth ,Pa.

Utarninko vakare, Vasario 1-mą d., Father Matthew Salėje, Inkerman, Pa.

Ketvergo vakare, Vasario 3 d., W. Wilson High School salėje, Prospect ir Lorain gatvių, Binghamton, N. Y.

Subatos vakare, Vasario 5 d., Lincoln Hall, 1506 N. Main Ave., Scranton (Providence), Pa.

Seredos vakare, Vasario 9 d., A. Šimkonio salėje, 751 Main St., Sugar Notch, Pa.

Su pagarba,

LIET. FILMŲ B-VĖ.

EXTRA!

Parsiduoda paveikslų galerija ir laikrodžių krautuvė (Jewelry Store), labai pigiai, nes parduodam už morgičius. Atsišaukite greit:
675 No. Main Street,
Montello, Mass.

IŠVAŽIUOJU Į LIETUVĄ.

Busiu sekančiose vietose: Kaune, Panevėžyje, Ukmergėje, Ramygaloj, Raseiniuose, Jurbarke, Užventėje, Pavondenėje, Kuršėnuose, Šiauliuose, Vaiguvoje, Karklėnuose ir Kražiuose. Todėl, jeigu kas turite kokį nors reikalą, arba kas link giminių Lietuvoje, tai tuojau kreipkitės pas mane laišku arba ypatiškai. Kas norite daryti puikų biznį ir mokate angliškai, lietuviškai ir lenkiškai, tam parduosiu savo krautuvę (Dry goods store) ir galės daryti puikų gyvenimą, nes biznis išdirbtas per 12 metų.

Mano štoro adresas:
Petras Bartkevičius,
877 Cambridge St.,
E. Cambridge, Mass.

KRAUTUVĖ ant PARDAVIMO

2 gražus kambariai bald.-forničiai, su viskuo cash 1200 . Mylinčiam biznį auksinė proga pasinaudoti. Laiko jaunas vaikinas, norintis išeit vakarais, šventadieniais ilgesi, dar gal nusileis; vieta randasi:
68 Eurtis St.,
Roxbury, Mass.

RUIMAI ANT RENDOS nuo 2.00 iki 2.75 į sąvaitę. Puikus ruimai su visais patogumais, Kreipkitės pas:
J. WADEL,
361 Feurth St., 1-mos lubos,
SO. BOSTON.

AMERIKOS LIETUVIAI!

Rašydami laiškus Lietuvon pas savo gimines, papuoškite savo laiškelį su žirgvaikio paveikslėliu ir parašu "Tėvynė musų tų didvyrių žemė". Paveiklėlio didumas 2x2.

Prisiųskite už 2c. stampą, o mes prisiųsime keletą tų paveikslėlių ant pažiurėjimo dykai.

NATIONAL PRESS,
8 Vine St., Montello, Mass.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
Tėvynės Ginėjų Laikraštį
"TRIMITĄ"

"TRIMITAS" kas sąvaitę lankydamas savo skaitytojus, praneš jiems įvairiausių naujienų apie politikos ir karo padėtį, pasakos apie musų karžygius — kariuomenės, šaulių partizanų žygius fronte, apie musų priešo nedorus darbus ir klastas.

"TRIMITAS" duos įvairiausių pamokinimų ir patarimų, reikalingų kiekvienam Tėvynės ginėjui žinoti.

"TRIMITAS" dės gražių eilių ir karo dainų, apysakų atsitikimų ir feljetonų iš kovų lauko ir pačių kovotojų gyvenimo.

"TRIMITAS" eina 34 pusl. knygelėmis, papuoštas gražiu viršeliu, žada pradėti eiti paveiksluotas.

Adresas: "TRIMITO"
Redakcija ir Administracija,
Kaunas Laisvės Aleja 26,
LITHUANIA.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.
Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 8.
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

PIRKIT LIETUVOS LAISVĖS BONUS!

AR JAU NUSIPIRKAI LAIKRODĖLĮ?

Žinoma, kad dar ne. Nes jis iki šioliai buvo labai brangus, o dabar atpigo net 25 % nuošimčio. Taigi laikas jums nusipirkti. Kreipkitės pas:

P. VALUKONIS
375 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

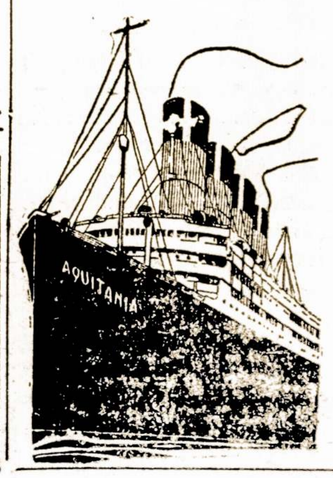

CUNARD LINIJA

IKI HAMBURGO IR LIEPOJAUS PRO ANGLIJĄ.

Vasario 3 d., 1921 m.

Į Cherbourg ir Southampton.

Trečios klesos kainos:
iki Hamburg. 125.00
iki Liepojaus $145.00
Ir karės taksų $5.00

Agentas yra **Cunard** Jusų mieste, kreipkitės prie Jojo.